Henri Michaux

SİHİR DİYARINDA

Monokl
Edebiyat

MonoKL Edebiyat

Yapıtın Özgün Adı: *Au Pays de la Magie*
Sihir Diyarında

© Editions Gallimard, 1941
© Monokl Yayınları, 2015

Sertifika Numarası: 22834

ISBN: 978-605-5159-31-3

Birinci Basım: 2015 Kasım
Çeviri: Engin Soysal
Önsöz: Engin Soysal
Yayına Hazırlayan: Volkan Çelebi
Düzelti: Ayşegül Ergül Aslan
Kapak Deseni ve Uygulama: Zeynep Ünal
Baskı Hazırlık: Ayten Aydın

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
Haramidere - İstanbul
Sertifika Numarası: 12027

MonoKL Yayınları
Uğur Mumcu Mah. Serçe Sok. No:33 D:3
Kartal - İstanbul
e-posta: editor@monokl.net
www.monokl.net
www.monoklkitap.com

SİHİR DİYARINDA

Henri Michaux

Çeviren:
Engin Soysal

Monokl
Edebiyat

Yazar Hakkında, Henri Michaux (1899-1984)

Belçika asıllı Fransız yazar ve şair Henri Michaux Fransız edebiyatının en özgün ustalarından biri olarak anılmaktadır. Michaux, yapıtlarında düşten anlatılar kurdu, metinlerinde sanrılardan ve halüsinasyonlardan oluşan iç dünyalara hayat verdi. Güney Amerika ve Asya'ya geziler yaptı. Bu gezilerden yola çıkarak düşsel seyahatnameler olarak nitelendirilebilecek yazılar kaleme aldı. Budizm ve oryantal kaligrafiyle ilişkisi bu gezilerde doğru ve yapıtlarında etkileri her zaman hissedildi. Aynı zamanda bir ressam da olan yazar grafik biçimleri de düşsel zenginliğe açılma yolu olarak gördü.

Gerçeküstücülük, saçma düşüncesi ve varoluşun boşluğu Michaux'nun dünyayı duyumsamasında her zaman önemli bir yer teşkil etmiştir. Öte yandan Michaux, yaşamı düşsel kıvrımları ve açıları üzerinden olumlamıştır.

Monokl olarak Michaux'nun *Sihir Diyarında* adlı yapıtını Engin Soysal'ın ön sözü ve çevirisiyle sunuyoruz.

Düşsel Yolculuğun Doğallığı

"Sihir Diyarı" için "Ön söz" yazıp yazmamakta bir süre duraksadım. Kitaba diyarın içinden yazılandan başka bir şey katmaktan çekindim. Başından sonuna kadar kendi doğallığı içinde okunması gerekir diye düşündüm.

Maurice Blanchot, Henri Michaux'nun "Sihir Diyarı" kitabından söz ederken, metnin doğallığına ve kullanılan dildeki sadeliğe işaret ediyor. Blanchot, diyarın tablolarının olağan dünyanın betimlemeleri kadar doğal, hatta onlardan çok daha doğal olduğunu yazıyor. Blanchot şu ifadeleri kullanıyor: "Bu tablolarda imgelerin olası bir gerçeğe uyup uymadığının ya da iç armonileriyle, mahrem düzenleriyle gerçekçi olup olmadıklarının bilinmesi değil söz konusu olan. Bizde hayranlık uyandıran şey, birdenbire ortaya çıkmaları, gereksiz olmaları. Michaux, her şeye bütünlük kazandıran bir zihniyetin yerine, daha derin olan ve olayları açıklarken tutarlılık kaygısından arınmış bir anlayışı yerleştiriyor."[1]

Michaux, Sihir Diyarı'nı, başka bir deyişle bu düşsel yolculu-

1 Maurice Blanchot'nun Henri Michaux hakkında değişik dergilerde yayınlanmış dört makalesini içeren ve "Henri Michaux ya da Kapanmışlığın Reddi" başlığıyla 1999 yılında Farrago Yayınları'nda çıkan kitapta yer alan "Sihir Diyarı" (Le Journal des Debats, 15 Temmuz 1942) başlıklı makalesi.

günu 1939-1940 yıllarında Brezilya'da geçirdiği dönemde kaleme almış. Michaux, Blanchot'nun kısa tablolar olarak adlandırdığı ilk bölümleri dergilerde basılması için Jean Paulhan'a göndermiş. Michaux'nun Paulhan'a yazdığı mektuplardan "Sihir Diyarı"nın değişik bölümlerinin "N.R.F.", "Mesures" ve "Cahiers du Sud" gibi dergilerde basılmasını arzuladığını anlıyoruz. İlk bölümler önce "Mesures" dergisinde yayınlanıyor. Biraz ilgisiz kaçacak ama Türkçe çeviriyi yaparken de benzer bir durum ortaya çıktı benim için. Cihangir'deki evimizde bulunan ve ağabeyime ait olan "Mesures" dergisinin 15 Ocak 1940 tarihli ilk sayısındaki metni Pakistan'da iken Türkçeye çevirmiştim.[2] Bu bilgiyi Sihir Diyarı'nın kademeli yayınlanma öyküsüne uygun düştüğü için yazıyorum.

Michaux, Paris'e döndükten sonra Paulhan'a 9 Nisan 1940 tarihinde yazdığı mektupta metnin "N.R.F."'te hâlâ yayınlanmamasından şikâyet ediyor. Fransa'nın güneyinde Lavandou'ya yerleştiğinde ise Michaux, Gaston Gallimard'a 30 Haziran 1940'da bir mektup gönderiyor. Andre Gide'in Nice kentinde 21 Mayıs 1940 tarihinde kendisi hakkında vereceği ancak "Eski Muharipler Lejyonu" tarafından iptal edilmesi sonrasında kitap olarak yayınlanan konferans metnine[3] de atıfta bulunarak: "Bay A.G.'nin konferansı sonrasında bu kitabı bir an önce yayınlanmakta yarar olduğunu düşünmez misiniz? Onun kanaati bu yöndeydi. Sizin kanaatiniz de bu yönde olsa mutlu olurum. Bu sihri okumaktan ve yayınlamaktan zevk almanızdan mutlu olurum"[4] diye yazıyor.

"Mesures" dergisinde her bir bölümün başlığı metin içindeydi. Okuyacağınız kitapta ise, bölüm başlıkları sonda "İçindekiler" kısmında yer alıyor. Dergiyi okurken metin içindeki başlıklar bana biraz akışı zorlar gibi gelmişti.

---

2 Kitap-lık dergisi, Sayı 109; Ekim 2007.

3 Andre Gide, "Henri Michaux'yu Keşfedelim" ("Decouvrons Henri Michaux", nrf Gallimard; 1941).

4 Henri Michaux, Oeuvres Complètes, Volume II. La Pleiade. 2001; sayfa 1066.

Bu kitabın çevirisi için Strazburg'da iken satın aldığım "Sihir Diyarı" 1941 yılı Gallimard Üçüncü Baskısı'nı kullandım. Kitaba ve sayfa düzenine tamamen sadık kalmaya çalıştım.

Raymond Bellour'un Yse Tran ile birlikte yayına hazırladığı üç ciltlik "La Pleiade" koleksiyonunda yer alan Henri Michaux'nun toplu eserlerinin ikinci cildindeki notlardaki bilgilerden, "Sihir Diyarı"nın kitap olarak ilk kez 1941'de Gallimard Yayınevince basıldığı yazılı. Bendeki üçüncü baskı ile kitabın birinci baskısı arasında bir fark olmadığını da anlıyorum. Kitabın ilk baskısı 2200 adet ve 12 Kasım 1941 tarihli. Demek ki hemen aynı yıl içinde kitaptan iki baskı daha yapılmış.

Henri Michaux, daha sonra, tam yıl itibarıyla da 1948'de, "Sihir Diyarı" kitabını "Ailleurs" ("Başka Yer" ya da Michaux'nun yazını dikkate alınırsa "Uzak Ülkeler" şeklinde çevirmek belki daha doğru olur) başlığı altında topladığı ve bunlardan biri "Sihir Diyarı" gibi önce dergilerde, sonra ise ayrı kitaplar hâlinde yayınlanmış olan iki kitap ile birleştiriyor."Ailleurs"ün altında bunlar sırasıyla "Büyük Garabanya'ya Yolculuk", "Sihir Diyarı" ve "Burası Poddema".

Michaux, " Ailleurs" için kısa bir önsöz kaleme almış. "Sihir Diyarı" için önsöz yazmaya karar vermem Michaux'nun bu önsözünü görünce daha kolay oldu. Henri Michaux'nun "Ailleurs" için kaleme aldığı önsözü burada olduğu gibi çevirdim:

"Önsöz

Yazar çok sık başka yerlerde yaşadı: İki yıl Garabanya'da, neredeyse bir o kadar Sihir Diyarı'nda, biraz daha az da Poddema'da. Ya da çok daha fazla. Belirgin tarihler eksik.

Bu diyarlardan her zaman aşırı derece memnun kalmadı. Bazı yerlerde az kalsın evcil hâle geliyordu. Pek de değil. Diyarlardan ne denli çok kuşku duysanız yeridir.

Her bir yolculuk sonrasında kendi yerine döndü. Belirsiz bir dayanıklılığa sahip değil.

Bazı okuyucular bu diyarları biraz tuhaf buldular. Bu kalıcı olmaz. Bu izlenim zaten geçiyor.

Aynı zamanda Dünyayı da dile getiriyor, oradan kaçmak isteyeni. Kim kaçabilir ki? Vazonun ağzı kapalı.

Bu diyarlar, esasen gözlemleyeceğiz, tamamıyla doğal. Bu diyarları yakında her yerde bulacağız... Bitkiler, böcekler kadar doğal; açlık, alışkanlık, yaş, kullanım, kullanımlar kadar doğal, bilinmeyenin yeri bilinenin hemen yanında. Var olanın arkasında, neredeyse var olacak olup gerçekleşmeyenin, var olmaya yüz tutanın, var olma tehdidinde bulananın ve milyonlarca "olası" içinden var olmaya başlayan yerleşmesini tamamlayamayanın...

H.M."

Büyük Garabanya'ya yolculuğun bir bölümünde "Van" adı geçiyor. Michaux'nun Türkiye'ye geldiğinde Van'a kadar gittiğini okumuştum. "Uzak ülkeler" arasında Michaux'nun değişik yolculuklarının da izi var. Düşsel yolculuklarını belirli bir yolcuğun içinde okumamalı, Michaux'nun 19 yaşından sonra çıktığı çok sayıdaki yolculuklarının ötesinde onlarla birleşebilen ama daha çocukluk yıllarından itibaren başlayıp kendi uzak derinliğine uzanan yolculuğun içinde görebilmeli.

Raymond Bellour'un notlarından hem "Büyük Garabanya'ya Yolculuk" hem "Sihir Diyarı" kitabının resimli kitaplar olarak yayınlanması projesini de Michaux'nun düşündüğünü okudum. Bellour, bu projeler içinde yalnızca Rene Bertele ve Michaux'nun "Peintures et dessins" için birlikte seçtikleri ve bu iki kitaba ilişkin Michaux'nun yaptığı dört resmi içeren "Düşsel Yolculuklar" kitabının gerçekleştiğini yazıyor bu notlarda.

Dikkatimi çeken diğer bir husus da besteci Maurice Le Roux'nun 1951'de piyano ve bariton için yazdığı beş melodinin "Sihir Diyarı"nın bölümlerinden oluşması ("Felsefe kavramları", "Bir yumurta kırıyorum, içinden sinek çıkıyor", "İğne-balığın tutulması", "Gümüşten kollar", "Kemer yeteneği"). 1986 yılında François Bayle ise, "Ses Hız-Işık: 116 dakikada iki milyar kilometre" başlıklı eserinin bir versiyonunda "Sihir Diyarı" kitabının bazı bölümlerine yer vermiş. Michaux'nun bazı metinlerinin Pierre Boulez ve Witold Lutoslawski'nin eserlerine konu olduğuna "Henri Michaux ile Birlikte Yolculuk için Notlar" başlıklı yazımda temas etmiştim[5]. Bu müzik boyutunun "Sihir Diyarı" bakımından da geçerli olduğunu gördüm.

Henri Michaux üzerine yazılan çok sayıda kitap içerisinde "Sihir Diyarı" üzerine dikkat çekici değerlendirmeler, analizler yer alıyor. Genelde bu analizlere "Ailleurs" kitabına atıfla içinde yer veriliyor. En kapsamlı incelemeyi Jean-Pierre Martin'in "Henri Michaux, ecritures de soi, expatriations" başlıklı Jose Corti Yayınevi'nden 1994 yılında çıkan kitapta okudum. Martin "Ailleurs" kitabına tam 72 sayfa ayırmış (s.415-487). Raymond Bellour ise 2011 yılında "Gallimard Tel" koleksiyonunda yayınlanan "Lire Michaux" kitabında da "Ailleurs (1948)" üzerinde kapsamlı şekilde duruyor (s.293-315).

"Size uzak bir ülkeden yazıyorum" metnini yıllar öncesinde iki ayrı kez çevirdiğimde Michel Butor'un buna dair incelemesine yer vermiştim[6]. Michaux tam bir hazine. "Sihir Diyarı" üzerine sözünü ettiğim incelemeler ayrı bir kitap konusu olabilir. Hem Martin, hem de Bellour Michaux'nun "Ailleurs" kitabından hareketle felsefi bazı düşünceleri de açığa çıkarmış. Örneğin Michaux'nun daha sonraki kitaplarında, hatta bir kitabına başlık ("Kıvrımlarda Yaşam") olan

5 *Kitap-lık* Sayı 138, Mayıs 2010.

6 *Oluşum* dergisi, Aralık 1980; Kitap-lık Sayı 57, Ocak 2003.

"kıvrım" kavramına Gilles Deleuze' nün çalışmalarına da atıfla temas etmişler her ikisi de.

"Sihir Diyarı"nın İkinci Dünya Savaşı yıllarında yazılmış olması da bu incelemelerde yer bulmuş. "Sihir Diyarı" kitabında bir bölümde bahsi geçen "Neron, Gilles de Rais" yerine Michaux dergilerde çıkan bir nüshada "Neron, Hitler" şeklinde yazmış. Sonra Hitler ismini kaldırmış. Bu izler üzerine baştan eğilmek ne ölçüde doğru olur bilemiyorum. "Köpek Fırını" bölümü de yine başka bir çağrışımı içinde barındırmakta.

Martin'in de belirttiği gibi "Gizli Metinler: Sırrı Saklamak" anlayışı sanırım öne çıkmalı. Henri Michaux'nun eserleri öylesine zengin ki, yolculuğun keşfi için bir yaşam yetmeyebilir.

En iyisi önce "Sihir Diyarı"nın keşfiyle işe başlamalı. İpuçlarını okuyucuya bırakmalı. O da "Sihir Diyarı"nı yabancılardan koruyan "can simitleri" izin verirse...

Okuyucuyu Sihir Diyarı içindeki yolculuğa hazırlamak o diyardaki Sihir Ustaları'nın da isteyeceği bir durum olmazdı. Okuyunca göreceksiniz. Sihir Ustaları bunu hemen sezebilir, hatta daha ilk sayfalarda sizi diyardan kapı dışı edebilir. Umarım bu önsözle buna neden olmamışımdır...

Engin Soysal

Sihir diyarını çevreleyen ufacık adacıklar: Bunlar can simitleridir. Her can simidinde bir ölü. Can simitlerinden oluşan bu kemer sihir diyarını korumakta, bu diyarın insanları için gözcü işlevi görmekte, yabancıların yaklaştığını işaret etmekte.

Artık geriye yalnızca yaklaşan yabancıların yönünü değiştirmek ve onları uzağa göndermek kalıyor.

*

* *

Kafesi görürüz, uçuşmaları duyarız. Parmaklıklarda kendini bileyen gaganın kuşkuya hiç

yer vermeyen gürültüsünü hissederiz. Ama kuşlar, onlardan eser yoktur.

Yaşamımda işittiğim en yoğun kuş çığlığını bu boş kafeslerden birinde duymuşumdur. Tabii hiçbir kuş görülmüyordu.

Ama ne gürültüdür o! Sanki kafesin içinde iki üç düzine kuş var.

"... Bu küçük kafeste sıkışmıyorlar mı?" diye sorardım kendi kendime fazla düşünmeden, ama sorumu tekrarladığını duydukça buna alaycı bir nüans da eklerdim.

"Evet..." diye yanıtlardı Ustası, kendinden emin bir şekilde; "o yüzden böyle çığlık atıyorlar. Daha fazla mekânları olsun istiyorlar."

*

* *

Bu su damlası bir köpekten daha duyarlıdır. Bağlanıyor insana. Çocuklar oynuyor onunla. Kendisiyle ilgilenilmezse kolayca melankolik oluveriyor. Su böcekleri uzaklaşıyor ondan. Meraktan ya da kötülükten olacak, onu

öldürmekle eğlenen oğlanlar var.

Eğer bunun nedeni kötülük ise, fren darbesine dikkat (fren darbesi bölümüne bakınız).

*

* *

Büyük bir yolun üzerinde bir dalganın görülmesi sıra dışı değil: Tek başına bir dalga, okyanustan ayrı bir dalga.

Hiçbir işe yaramıyor, orada oyun olsun diye durmuyor.

Anlık bir sihir hâli bu.

*

* *

Bir nehrin iki yakası üzerinde yürümek ise tam tersine bir egzersizdir ve bayağı zordur.

Böyle bir insanı oldukça sık görürüz (sihir öğrencisidir): Nehir boyunca ilerleyen,

hem bu yaka hem diğer yaka üzerinde aynı anda yürüyen. Onun işi başından aşkındır, bizi görmez. Çünkü kalkıştığı iş hassastır ve en ufak bir dalgınlığı kaldırmaz. Aksi takdirde hızla kendini yeniden yalnız durumda buluverir, nehrin tek yakasında kalmış olarak; o zaman da bu ne büyük bir utançtır...

*

* *

"*R*" harfini telaffuz etmek için bir giysi düşünülmüş. "*Vstss*" harfini telaffuz etmek için de bir giysileri var. Gerisi için başımızın çaresine bakabiliriz, bir tek "*Khng*" harfi dışında.

Ancak bu üç giysinin kayda değer bir fiyatı var. Çok sayıda insan, bunları satın alacak olanakları olmadığından bu sözcüklere sıra gelince onları mırıldanmakla yetinirler ya da onlar/insanlar sihirde çok ama çok güçlüdürler.

*

* *

Geceleri çoğu zaman kırsalda ateşler görürsünüz. Bu ateşler ateş değildir. Hiçbir şeyi yaktıkları yoktur. Havada uçuşan ve tam ortasından geçen şeytan örümceğinin bir telini ancak yakabilir bu ateş, o da ateş eğer müthiş güçlü ise.

Gerçekten de bu ateşlerin sıcaklığı yoktur.

Ancak doğada hiçbir emsali bulunmayan parlaklıkları vardır (bununla birlikte elektrik kuşağına göre daha az bir parlaklıktır bu).

Bu tutuşmalar insanı hayranlık içinde bırakır ve aynı zamanda ürkütür, esasen hiçbir tehlike de yoktur ve ateş ortaya nasıl birden çıktı ise öyle aniden söner.

*

* *

Akmamak için kendini tutan suyu gördüm. Eğer su iyi alışmış ise, sizin suyunuz ise, sürahi

kırılarak dört bir parçaya ayrılsa da su etrafa dökülmez.

Yalnızca bekler ki kendisi yenisine konulsun. Dışarıya dökülmeye çalışmaz.

Burada etkili olan Sihir Ustası'nın gücü müdür?

Hem evet, hem hayır; görünüşte de hayır; Sihirbaz sürahinin kırıldığının ve o hâlde kalmak için suyun ne denli sıkıntı çektiğinin farkında olmayabilir.

Ama suyu çok da fazla bekletmemesi gerekir, çünkü bu hâl su için rahatsızlık vericidir, böyle durmak sıkıntılıdır ve su, tam olarak kaybolmayacaksa da, etrafa fena hâlde dağılabilir.

Doğal olarak, suyun size ait olması gerekir, beş dakika önce gelen bir su, tam da yenisi konulmuş bir su değildir. Böyle bir su hemen dökülür. Ne tutacaktır ki onu?

*

* *

Kapılar çarpıyor suyun altında.

Duymayı bilmek gerekiyor. Böylece gelece-

ğini öğrenebiliyor insan, yakın geleceğini, o günün getireceklerini. Deniz kenarında karşılaşılan, müşteri gelmesi umuduyla bekleyen falcılar bunu harika şekilde yapmasını biliyorlar.

Önceden duyuyor onlar, o gün içinden geçeceğiniz kapıların çarptığını, ne denli farklı tavırlar içinde olsanız da onlar kapıların her bir tarafında karşılaşılan insanları, ne diyeceklerini, ne kararlar vereceklerini biliyorlar.

Hayret vericidir.

İnsan gece oluncaya kadar yaşanmış bir gün yaşadığına inanıyor.

*

* *

Biri konuşuyor. Birdenbire aksırması tutuyor; dayanılmaz, gürültülü, öngörülmesine hiç olanak olmayan bir aksırma. Dinleyiciler anlıyorlar: "Onun ses telini çimdiklediler" diye düşünüyorlar ve gülerek oradan ayrılıyorlar. Sihirbazlarca ceza olarak verilen bu içeriden

yapılan hatırlatmalar spazma, kasılmaya, göğüs anjinine kadar varıyor.

Buna *ses telini çimdiklemek* adını veriyorlar. Fazla bir izahat getirmeden, "çok kötü çimdiklediler" de diyebilirler.

Ölmek üzere olan insanlar görmüşüzdür, hiçbir eksiği bulunmayan; yalnızca feci bir şekilde ses tellerini çimdiklemişlerdi.

*

* *

Sihirbazlar karanlığı sever. Bu işe yeni başlayanlar karanlığa mutlak bir ihtiyaç duyarlar. El maharetini, tabiri caizse, sandıklarda, elbise dolaplarında, çamaşır çekmecelerinde, kasalarda, bodrumlarda, tavan aralarında, merdiven boşluklarında kazanırlar.

Tek bir gün olmamıştır ki çekmeceden tuhaf bir şey çıkmasın: Ya bir kara kurbağası, ya bir sıçan; esasen sakarlığı hisseden ve tüymeyi başaramadan oracıkta bayılan.

Asılmış insanları dahi bulurduk, tabii sahte-

lerini, gerçekten boyunlarına geçmiş ipleri bile yoktu.

Buna zamanla alışılabileceğini kim iddia edebilir? Hep bir an için elim kararsız biçimde kalırdı kulpta, beni tutan bir ürkeklik hâli gelirdi.

Bir gün, üstümdeki yepyeni bir ceketin üzerinden kanlı bir kafa yuvarlandı, aslında bir leke de bırakmadan.

Bir süre sonra –iğrenç bir an– hiçbir zaman aynı durumu yaşamak istemem – kapıyı kapatıyordum.

Acemi olmalı bu Sihirbaz bu denli açık renkli bir ceket üzerinde leke yapmamış olabilmek için.

Ama bu kafa, ağırlığı, genel görünüşü, iyi taklit edilmişti. Kaybolduğu anda üzerime feci şekilde düştüğünü hissediyordum.

*

* *

Çocuk, şefin çocuğu, çiftçinin çocuğu, aptalın çocuğu, Sihirbaz'ın çocuğu, çocuk yirmi

iki kıvrımla doğar. Söz konusu olan, kıvrımları açmaktır. O zaman insan yaşamı tamamlanır. Bu şekilde ölür. Açılması gereken hiçbir kıvrım kalmaz.

Açılması gereken birkaç kıvrım daha var iken ölen insana az rastlanır. Ama buna da rastlanmıştır. Bu işleme koşut olarak insan bir çekirdek ortaya çıkarır. Alt ırklar, beyaz ırk gibi, açılan kıvrımdan ziyade çekirdeği görür. Sihirbaz daha ziyade açılan kıvrımı görür.

Önemli olan yalnızca açılan kıvrımdır. Gerisi gölge olaydır.

*

* *

İnsanların çoğunun en açık şekilde yaptıkları şey kendi ikizlerini kemirmektir. Sihirbazların diyarında buna izin verilmez, çok sert ceza alırlar, en kısa zamanda kendilerini düzeltmeleri istenir.

*

* *

Kambur mu? Hüzün dolu biridir, babalık duygusu bilinçsizce saplantı hâline gelmiştir onda (nesne üzerine dikkatini verir ama bildiğimiz gibi onu en fazla tasalandıran babalıktır, öyle derler).

Rahat etsin diye kamburundan bir başka kambur çıkartırlar, çok küçük bir kambur.

Tuhaf bir baş başa buluşmadır, ilk kez birbirlerine baktıklarında; yaşlı olan rahatlamış, öteki ise daha şimdiden tatsız ve zayıf olmanın rahatsızlığını üzerinde hissediyor.

Onun önüne çıkarılan kamburlar gerçek kamburlar değildir, bunu söylemeye dahi gerek yok, ne gerçek çocuklardır ne de gerçek canlılar. Birkaç gün sonrasında kaybolurlar, hiç iz bırakmadan.

Ama kambur kendini doğrultmuştur, bu da az bir mucize değildir.

Esasen gerekli olan şoktur. Öncelikle şok önemlidir; her şeyden önce, ürkek olan bireyin tetiklenmesi için.

Tersine, şayet kambur kamburundan çıkan küçüğe kayıtsızca bakıyorsa, çaba boşunadır.

Ona iki düzine kambur çıkarın hiçbir sonuç alamazsanız, onun için onda en ufak bir düzelme olmaz.

Ne denir ki? Bu gerçek, mükemmel bir kamburdur.

*

* *

Ölüm döşeğindekinin hep iki parmağı olur. Ama artık yalnızca iki tane kalmıştır; hâlâ tutunmaya çalışan iki parmak, özenle bakılması gereken, masaj isteyen, canlandırılması gereken; çünkü o ikisi de bırakırsa her şey biter. Acısının kökünü de çekseler hiç kimse artık bu hastayı iyileştiremez. Son gecesi tükenmek üzeredir. Günün sonunu getiremez.

*

* *

Birden kendimizi çarpılmış hissederiz. Bununla birlikte karşımızda öyle iyice görünür bir şey de yoktur, hele gün ışığı artık tam açık değilse, öğleden sonranın sonlarına doğru (*onların* dışarı çıktıkları saatte).

Rahatsız hissederiz kendimizi. Kapıları ve pencereleri kapatmaya gideriz. O zaman gerçekten havada bulunan bir canlının –denizanası nasıl suyun içinde ise ve sudan oluşuyor ise, şeffaf, hacimli, elastiki– sizin itmenize karşın direndiğini gördüğünüz pencereden geçmeye çalıştığı anlaşılır. İçeriye bir hava denizanası girmiştir.

Bu olayı doğal bir biçimde izah etmeye çalışırsınız. Ama dayanılmaz izlenim dehşet veren biçimde artar, "Mija!" diye bağırarak çıkarsınız, koşarak atarsınız kendinizi sokağa.

*

* *

Dana ciğeri için danadan geçmeye artık gerek olmaması. Artık dana yetiştirmemek. Danaları

otlamaya götürmeye gerek kalmaması, onları doğurmaya, öldürmeye, dana şahsiyetlerini ortaya çıkarmaya ya da ortadan kaldırmaya gerek kalmaması.

Bir kere ve yalnızca tek bir kere, esasen çok eskilerde kaldı, bir dana öldürüldü – ciğeri alındı, ciğer üretildi, kendisine düzgün bir yer bulundu ve şimdi hesabı tutulamayacak miktarlarda çoğalmaya başladı.

Ciğerin kendi düşmanları vardır; üremesini, gelişmesini engelleyen (en kötüsü de yalnızca kendisini düşünen danadır), kendi zehirleri vardır dananın bizzat mücadele verdiği, çok, çok, durmadan ve kötü, kötü bir şekilde mücadele verdiği, çünkü neticede o yalnızca bir danadır.

Sihirbaz, bir danadan daha fazlasını bilmez mi ki? Elmaları, tavuğun beyaz etini, incirleri ve her şeyi de? Bitti elma ağaçları, incir ağaçları (yalnızca dekorasyon, eğitim, doğanın özgürlüğü için). Elmanın, tavuğun, büyüyen ve gelişen her şeyin eti yapılır, ilk yakarak yüceltmeden sonra.

Et hakkı. Bilmedikleri ya da istemedikleri için üretemedikleri et. Onlardan çekilir bu hak. Ve sıra Sihirbazlar'dadır.

*

* *

Yıldızların gökyüzünün görüntüsü üzerinde kayda değer ışıklardan başka bir şey olduklarını bilmelerine karşın; çocuklarının hoşuna gitsin, kendi hoşlarına gitsin, biraz da egzersiz olsun diye, anlık sihir hâliyle, sahte yıldız yapmaktan kendilerini alamazlar.

Yalnızca küçük bir avlusu olan, ona yıldız kaynayan bir çatı yapar avluya; bu da gördüğüm en güzel şeydir. Bu fakir, şikayetçi görünecek denli yorgun duvarlarla etrafı çevrili avlu bu kişisel gökyüzünün altında, pırıldayan, yıldız dolu bir avlu olur. Ne muhteşem bir gösteridir! Çok düşünmüşümdür ve çoğu zaman bu yıldızların hangi yükseklikte olduğunu hesaplamaya çalışmışımdır; ama başaramamışımdır, çünkü komşular bundan istifadeye kalkarsa sayıları fazla değildir ve gözleri onları iyi seçemez. Böyle olmakla birlikte bu yıldızlar hiçbir zaman bir bulutun *altından* geçmezler.

Bununla beraber, ayın etrafında bulunmalarından büyük bir özenle kaçınılıyordu,

herhâlde dalgınlıkla yıldızları ayın önünden geçirmemek için.

Söylendiğine göre diğer tüm sihirbazlık güç gösterilerine göre, bu sihir, isteği ve arzuları tetikliyor. Komşular mücadele ediyorlar, hırçınca mücadele ediyorlar, yandaki yıldızları üflemeye çalışıyorlar. Ve bitmek bilmeyen öç almalar bunu izliyor.

*

* *

Küçük meslekler icra eden kimseler arasında, meşale yerleştiricisi, guatr tavlayıcısı, gürültü silicisi arasında, işi ve kişisel sevimliliği ile kendini ayırt eder Su Çobanı.

Dereye ıslık çalar ve haydi bir bakmışsınız dere yatağından ayrılmış çobanı takip ediyor. Dere, izler Su Çobanı'nı ve başka suları geçerken daha gür hâle gelir.

Bazen de ırmağı öyle muhafaza etmeyi tercih eder, küçük boyutlarıyla, su tükenmesin diye sağdan soldan yalnızca gerekeni toplayarak,

özellikle de dikkat ederek kumsal araziden geçtiğinde.

O çobanlardan birini gördüm – tam siper saklandım arkasına, hayranlıkla – hiçbir şey ifade etmeyen küçücük bir ırmakla, bir çizme büyüklüğünde su torbasıyla karanlık koca bir nehri aşmanın tatminini kendine tanıyan bir çobanı. Sular birbirine karışmadığı için, nehrin öteki yakasına geçtiğinde kendi küçük ırmağını aynı hâlde buluveriyordu.

Her önüne gelen ırmak yönlendiricisinin başarabileceği bir el çabukluğu değildir bu. Sular bir anda birbirine karışabilir ve o da gider başka bir yerde ayrı bir kaynak arayabilirdi.

Her hâlükârda kaybolur ırmağın arkada kalan kısmı, ama bir bağı su altında bırakacak ya da boş bir çukuru dolduracak kadar yeterli miktarda kalır.

Gecikmemesi gerekir, çünkü ırmak çok zayıf düşerse yiter gider; "geçmiş" bir sudur.

*

* *

Yolların inşası için ellerinde bir kaldırım taşı koyma fırçaları var.

Bir inşaat fırçasına da hâlâ sahipler. Uzak mekânlar için inşaat tüfekleri bile var. Ancak iyi nişan almasını bilmek lazım. Tam iyi şekilde nişan alabilmek. Bunun nedenini söylemek de gereksiz. Başının üzerine bir çatı isabet etmesini kim ister ki?

*

* *

Suları iğne balıklarının tümünden kurtarabilsek banyo öylesine izi silinemeyecek bir şey olurdu ki bunu düşünmemek daha iyidir, çünkü bu hiçbir zaman olmayacak, hiçbir zaman – derler.

Buna rağmen çalışıyorlar. Bu amaçla da bir oltadan yararlanıyorlar.

İğne balığı tutmak için oltanın çok ince, ince, ince olması gerekir. Misina mutlak surette görünmez olmalıdır ve yavaşça, görünmeden inmelidir suya.

Ne yazık ki iğne balığının kendisi de neredeyse tamamen görünmezdir.

*

* *

Onların örnek sınavlarından biridir: Yılan çalı çırpısı. İkinci derece bereye hak kazandırır. İkinci sihirli bereye sahip olmak isteyen adayın, gidip yılanı bulması gerekir. Hangi yılan olsa bu işe uygun sayılır. Hiçbiri reddedilmemelidir. Zehirli olanları vardır. Kendi aralarında birbirlerini çekemeyecek olanları vardır. Küçük olanları, büyük olanları. Bilmiyorum hatırlatmam gerekiyor mu, yılanlar kaygandır, kendi üzerlerinde yuvarlanmaya eğilimlidir yılanlar (bu yasaktır!), birbirlerinin üzerlerine yuvarlanırlar.

Sağlam iyi bir çalı çırpı, üç parça iplik ya da söğüt ağacından koparılmış parçayla bağlı. Getirmesi gereken şey budur.

İkinci derece bereyi elde etmek için güçlükler bu türdendir. Yılanlara hâkim olamadıysanız,

sihir yoktur. Şayet aday kabul edilirse, başının sihir yoluyla oluşmuş bir örneği kendisine geri gönderilir. Aksi takdirde ise bir kavun.

*

* *

Orada haydutlar suç işlerken yakalandıklarında, ânında yüzleri kopartılır. Cellat Sihir Ustası hemen olay yerine gelir.

Parçası olduğu insana hâliyle alışmış bir yüzü kopartmak için inanılmaz bir irade gücü gerekir.

Yüzü hafiften bırakır kendisini, sonra ele gelir.

Cellat çabalarını ikiye katlar, eğilir, güçlü bir şekilde soluk alır.

Sonuçta yüzü kopartır.

Operasyon iyi yapıldığı için yüzün tamamı ayrılır: alın, gözler, yanaklar, paslara karşı etkili bir süngerle temizlenmiş gibi olan kafanın tüm ön tarafı.

Kalınlaşmış ve koyu bir kan, yüzün her yanında apaçık duran damarlardan akar.

Ertesi gün, insanda yalnızca dehşet hissi uyandırabilecek kabuk tutmuş yuvarlak bir yara oluşmuştur.

Kim ki böylesini görmüştür yaşamı boyunca bunu anımsar. Zaten gördüğü kâbuslar bunu kendisine anımsatmayı bilir.

Şayet operasyon iyi yapılmamışsa, haydut da iri kıyım olduğundan, yalnızca burnunu ve gözlerini kopartmayı başarabilirsiniz. Bu da bir sonuçtur, çünkü koparma işlemi salt sihir olduğu için, celladın parmakları koparılacak yüze ne dokunabilir ne de hafiften de olsa o yüzle temas edebilir.

*

* *

Tam anlamıyla boş arenaların ortasına konulmuş biçimde zanlı sorguya alınmıştır. Büyü yoluyla. Derin bir sessizlikte ama onun için güçlü şekilde soru yankılanır.

Seyircilere ayrılan boş sıralarda yankılanır, zıplar, geri döner, yeniden düşer ve kafasına

iner; aynen yıkılan bir kent gibi.

Bu baskılı ses dalgaları altında, bunlar birbirini izleyen felaketlerle kıyaslanabilir yalnızca, tüm direnme gücünü yitirir ve işlediği suçu itiraf eder. İtiraf etmemesi mümkün değildir.

Kafası sersemlemiş, paçavraya dönmüş, ağrı dolu ve seslerle çınlayan bir vaziyette, on bin suçlayanla sanki mücadele etmek zorunda kalmış duygusuyla, arenaları terk eder; en mutlak sessizliğin hâkim olmayı aralıksız sürdürdüğü arenaları.

*

* *

Neronlar'ı, Gilles de Raisler'i onlarda görecek değiliz. Kendilerini yetiştirme zamanları olamazdı.

Tehlikeli güçlerin uyanışını tespit etme sorumluluğu bulunan daimi bir konsey vardır.

Bir soruşturma yürütülür. Bu soruşturma "*Kayıp yıldızlar yoluyla fal*" seremonisine kadar varabilir.

Bu fal neredeyse hep olumsuzdur. Böylece fren darbesi (büyülü) gelir.

Adam düşer. Başına ne geldiğini tam anlayamadan, bazen kafasını sıkar, bazen karnını, karın altını, bacaklarını ya da omuzlarını; bağırır, umudunu yitirir, çaresizliğin had safhasındadır: *Onu kendi olmaktan alıkoymuşlardır.*

Tarifi olanaksız kaygı; kaldırılabilecek gibi de değil. İzleyen üç saat içinde intihar olağandır.

*

* *

Duvarda kanayan, yaşayan, kırmızı ya da yarı mikrop kapmış olan, bir insan yarasıdır; bir Sihirbaz'ın oraya koyuverdiği. Neden? Yaşam felsefesi yüzünden, daha fazla acı çekmek için; çünkü yara kendi üzerinde olsa, acıları dindirme gücü sayesinde o yarayı tedavi etmeden duramazdı. Doğal bir güçtür ondaki, öyle ki tam anlamıyla bilinçsizdir bu güce sahip olduğundan.

Ama bu şekilde yarayı uzun süre kapamadan tutabilir. Bu yaygın bir yöntemdir.

Tuhaf yaralar, karşılaştığımızda rahatsızlık ve bulantı hissi veren, bomboş duvarlarda acı çeken yaralar.

*

* *

Bir insanın değerini öldüğünde daha iyi şekilde takdir ederler. İnsan, tuhaflıklarından, şantiyesinden (bedeni) kurtulmuş şekilde kendini nihayet açığa vurur diye iddia ederler.

Bugüne kadar sansasyonel ne yapıldıysa bu hep ölülerin marifetiyle olmuştur. Bununla birlikte hızlı hareket etmek gerekir. Ölümden on yıl sonra (olağan dışı karakterler için on sekiz ya da yirmi yıldır bu süre) ölü söner gider. Sihirbazlık Üstatları için olabildiği kadar daha uzun süre yaşamda kalabilmek bir gurur meselesidir. Ancak yıkıcı güçler de boş durmaz, kuvvetle, yılmadan hareket ederler. Öte tarafın rüzgârları en sonunda ölülerin hakkından

gelir ve dikkat çekici eylemler için artık yalnızca daha taze ölülere güvenilebilir.

Herkes Sihirbazlık Ustası olamaz. Rahatsızlık duyan, hasta ölüler vardır. Bazıları da delirmeye başlar. O zaman *Ölüler için Deli Doktorları* devreye girer. Vazifeleri zavallıları yönlendirmek, ölümün onlara getirdiği rahatsızlıkları tedavi etmektir.

Bu meslek bayağı özen ister.

*

* *

"Üç kaplanın babası" gece dışarı çıkamayacaktır. Her zaman eldiven takması gerekecektir: Zıplamaya, koşmaya, akşam ya da öğleden sonra çıkmaya izni yoktur, yalnızca sabah çıkabilir." (Sabahleyin yavrularını bulamayacağı varsayılır. Yenip yutulmasını arzulayacağı kişilerin adreslerini onlara vermekten kendisini alıkoyamayacağı yavrularını). En eskilerden kalan, sihirden ziyade batıl inançla dolu yazılı metinlerden biri bu şekilde kaleme alınmıştır.

Ancak kurbanın adresini iletmeyi başarırsa baba, kaplanın boğazından geçmiş gibi düşünmek gerekir kurbanı, meğer ki o gece kurban evinden taşınmış olmasın. Ama umut etmek ister insan. Verilen adresin yanlış olduğuna inanmak ister, adresin bir komşununki olduğunu düşünmek ister.

Böylesi güzel akıl yürütmelerle evde kalırsınız, aç kaplana avını saklarsınız.

*

* *

Eski bir adettir konuşmadan önce toprağı emmek. Belki hızdan kaybedersiniz ancak kaybettiğinizi düşünceden, tevazudan, ne bileyim daha muhteşem ve uygun olandan geri kazanırsınız.

Bir Yeryüzü uygarlığıyla karşı karşıya olduğunuzu onlarla birlikte hatırlamak. Altın çağını yer altında yaşamış uygarlıklardan biri, hatta tek uygarlık; sihirlerinin gücünün de muhtemel kaynağı.

Şimdilerde de genel kural olgunluk yaşını Yeryüzünün altında geçirmektir (daha da doğrusu olgunluk yaşının) sonunu. Böylece yaşlılık için uygun şekilde güç toplar insan; yaşlılığın özgürlük zamanı olması gerekir.

*

* *

Yas koyucu ölümün ilanı üzerine gelir, mesleği bunu emreder, her şeyi sihirli lekeler ve küllerle karanlık ve üzüntülü hâle getirir. Her şey berbat bir şekil alır, etraf dökülür, sonsuz bir acı kaplar etrafı, öyle ki ayrıldıktan sonra ortada bırakılan manzara karşısında aileler ve dostlar sadece ağlayabilir, adı konmamış bir üzüntü ve çaresizliğe kapılmış olarak.

Bu akil önlem ve meslek, yas karşı konulamaz bir gerçek olsun, yakınlar üzüntülü görünmek için fazla zorlanmasınlar diye kabul edilmiş ve yaratılmıştır. Müthiş etkilenmişler, hatta öyle etkilenmişlerdir ki, en kalpsiz olanları dahi: "şunun şurasında yalnızca iki gün var"

derler, "cesaretimizi toplayalım, bu uzun sürmeyecek" diye konuşurlar.

Gerçekten de, iki gün sonra, yas koyucu tekrar çağrılır, o da, cazibesiyle, taşıdığı mesleki sorumluluklar nedeniyle dağıttığı dehşet ve çaresizliği ortadan kaldırıverir ve rahatlayan aile yeniden doğal hâline bürünür.

*

* *

Önemli olan mermerin dişini aramaktır. Bir kere bulundu mu gerisi kendiliğinden gelir, fazla çaba gerektirmeden, taş blok ister iki ton ağırlığında olsun mermer artık yakalanmıştır. Avrupa'nın işçileri ve taş ustaları hâlâ bunu bilmezler ve bu nedenle kocaman bir kaya üzerinde sonuç almadan çalışıp dururlar. Ama işte olay budur ve öylesi hassastır bu durum: Mermerin *dişini* bulmak lazımdır.

*

* *

Ülkelerinin kıyılarına çok sık yaklaşan Hassaisler'e karşı su taburları kullandılar. Gemiler ve içindekiler dışarı çıkmadıkları için başka türlü müdahale etmelerine gerek olmadı.

Küçük gemiler, hatta büyükleri, mükemmel bir şekilde inşa edilmediyse, yıkılmıştır.

Doğal dalgalarla bunlar arasındaki fark şudur: Birinciler, rüzgâr tarafında itilseler dahi vurup durur; ikinciler ise zıplar ve atılırlar, bütünüyle, gemilerin üzerinden ve içlerine kadar, gemileri devirirler, parçalara dönüştürürler.

Daha fazla maddi olan başka bir etki yok ise, dehşet etkisi bile yeter. Suların derinliğinden çıkacak ve yıkımı nihai hâle getirecek – nasıl önlersiniz bunu? – devasa birkaç canavarın geleceği beklentisi vardır.

*

* *

İnsan bedeninin gündüzlere özgü üç gelgiti uygarlıklarının gizemini oluşturur, üstatlık hazinelerini.

"Bununla hayvanlığın ötesine yalnızca bizler geçtik" derler. Buradan kaynaklanır esasen sihir: Uykunun neredeyse yok olması ve azalması, geleceği görme yeteneği, psişik güçlerin yoğunlaşması, insanları düzenli olarak çaresiz bırakan yorgunluğun, yaralanma ya da değişik kazaların mahkûmu olmamak bu sayededir.

Bu gelgitlerin gizemleri olduğundan bunlardan fazla söz etmeyeceğim.

İlk gelgit büyük farkla en önemlisidir, en karmaşık olanıdır, sanki geceden şekil verilmiştir. Sonra, üçüncüsü gelir, en yüksek olanı. İkincisi ile ilgili olarak bildiğim, hakkında sürekli bilindiği söylenendir: "Getirin götürdüğünde; götürün getirdiğinde."

Gece, sandığımın aksine, gündüzden daha çoğuldur ve *yer altı ırmaklarının* simgesi altında bulunur.

*

* *

Onlar için bir tavan, bir çatı özellikle bir karar alma meselesidir. Günün birinde çok güçlü bir yağmur altında, yalnızca orada ya da Tropikler'de görülen yağmurla atmosferin fevkalade boşaldığı bir sırada, tarlada, yolun kenarında oturan, bir metre üstünden yağmur boşalırken ve görünürde bir neden olmamakla birlikte yağmur biraz ilerisine düşerken, kendisi ıslanmamış vaziyette açık havada oturan bir adam gördüm; sanki sağlam bir sığınağı vardı, oysa sığınağın gölgesi dahi yoktu.

Rahatsız etmek istemedim ve yoluma devam ettim. Onu tanımış olsam dahi tek bir kelime etmedim, o da etmedi. Daha sonra da konuşmadık. Yanılmıyorsam, o günden beri bana daha büyük bir itibar gösterildi. Bitmek bilmeyen sorularım bazen onları sıkıyordu.

*

* *

Mide (mide eyaleti) batıdan gelen düşmanlara karşı kullanılmıştı. Tam anlamıyla işgalcilerden

söz edilemez, sanırım burada söz konusu olan, daha ziyade, dağlardan gelen ve günümüzde bütünüyle yok olmuş yerlilerdi.

Vadiye indiklerinde bu dağ insanlarının bir ırmak geçmeleri gerekiyordu. Bacakları öğütülmüş oldu. Daha sonra güçlü bir yağmura maruz kaldılar, yağmur onlara anında saldırdı, etleri ve kumaşları kemirdi.

Önlerindeki tüm bölge mideye çevrilivermişti: Hakikat budur.

Islak hava onları parçalıyordu. Büyük tabakalar hâlinde deri gidiyordu ve altındaki et süratle göçüyordu. Ortaya çıkardıkları toz bile onlara karşıydı. Terlerine karışmış hâlde kendilerine saldırıyordu. Uyuz olmaktan değil, midenin dehşet veren şekeri tarafından yenmiş olarak hemen hepsi yok olup gitti.

*

* *

Isı, en azından sihir evlerinde ve çevresinde, münhasıran sihirlidir. Rüzgâr ister doğudan ister

batıdan, dağdan ya da denizden essin hiçbir önemi yoktur. Alırlar geriye iterler, tersine çevirirler ve bunu da coşkuyla yaparlar. Gitsin başka yerde üflesin ve çalışsın. Bu büyük manevralara hiç gerek yok. Sınırlı mesafelere sahip küçük yerel rüzgârlarımız var bizim; dışarılar için altı metre uzunlukta, kapalı alanlar için ise seksen santimetrelik.

Büyük meydanlarda çoğunlukla kırk elli rüzgâra rastlarız. Hepimiz için kazançtır bu; keyif de alırız ve eğitim için özellikle incelemeden geçirilmiş olan bodrum katı apartmanlarında olduğu kadar bugüne değin hiçbir yerde daha iyi çalışmamışımdır, kafamın üzerinde on iki civarında rüzgârla.

Bu geçmişi ararım. Hâlen Avrupa'da bu geçmişin hayaline rastlayabilirsiniz. Bazı anlarda, küçük bir rüzgârı tanıyormuş gibi olurum. Ama yok, hiçbiri tanıdık değildir. Uzun ve bitmeyen bir tanesini beklemem gerekir, İskandinavya'dan kalkan ya da Afrika'dan, esasen daha iyisini bilmeyen milyonlarca insanın üzerine sonu gelmeyecek şekilde üfleyen bir rüzgâr.

Kentler – şayet oturdukları bu özellikli yerlere

kent diyebilirsem – gerçek bir rüzgâr bulmacasıdır.

Gayet tabii her büyük Sihirbaz'ın *kendi* rüzgârı vardır. Kim ki kendine ait rüzgârla onun rüzgârının içinden geçmeye kalkışırsa bu çok yersiz olur, esasen hiç de tavsiye edilmez – çünkü onu ânında yakar.

Bir de kavşaklardan söz edeyim, bundan daha önce biraz bahsetmiş olsam da. Oralarda, size rüzgârlar sağlanır. Oralarda bulunmuş olmak gerekir. Her şey kaynayıvermektedir, kaynamaktadır. Böyle kaynayan bir yaşam hissini başka hiçbir yerde bulamazsanız.

*

* *

Ülkede en ilginç olan ne ise onu görmeniz mümkün değildir. Görmediğinize de emin olabilirsiniz. Etrafını sisle kaplıyorlar. Hâl böyle olduğu için Federal Başkent, benim için ulaşılmaz, görünmez oldu; oysa kaç kez bana yolu tarif ettiler ve bir hafta boyunca gittim oraya,

ellerimle değdiğime neredeyse emindim.

Yedi tür sis var (belli başlılarından söz ediyorum) ve üçüncüsü yetiyor bindiğiniz atı görmenizi engellemek için. Bir sonraki öyle kalın ki beyaz kum üzerinize çığ gibi yuvarlanmış sanıyor insan. Bunlar gerçek sisler mi diye merak ediyorsanız, rüzgârları izleyip izlemediklerini gözlemleyin. Eğer izlemiyorlarsa, sihir sisleridir. Ama rüzgârın da sihirli olması mümkündür. Bunu ifade etmemim nedeni bir itiraz gelebilir düşüncesiyledir. Gerçekte, bir Sihirbaz hem sis hem rüzgâr üretmez, nedenini de doğrusu bilmiyorum.

Sis deli etmek için yeterlidir. Etrafınızda bildiğiniz tüm işaretlerin yok olması... Bir yaprak, bir ayak, bir burun görürsünüz, ama ne ağacı ne de hayvanı tanıyabilirsiniz.

Güvenini kazandığım Kal adında biri sis gözlüklerini bana ödünç vermişti. Herhâlde gözünde bazı sıkıntılar vardı, çünkü insanlar, eşyalar öyle bir bulanık göründü ki bana, yönümü şaşırdım. midem hafif bulanmış bir şekilde gözlükleri kendisine iade ettim. Keşke saklasaydım gözlükleri.

*

* *

Aslında bana cazip gelen kentler, her nedense bu sihir diyarında çekilmez gelmeye başladı. Kudurmuş gibiydim, deliye dönmüştüm, çocuk olmadığıma üzülüyordum: Hâlâ bağırmak, ağlamak, ayaklarını öfkeyle yere vurmak, birine şikâyette bulunmak hakkına sahip olmak için. Ne yapılmalı? Yalnızca şikâyetler duyuyordum.

"Size telefon açıldı. Biraz önce telefonla arandınız (ya da "telekomünikasyon iletişim kuruldu" mu demeliyim). Sizi yeniden telefonla arattılar... Bu ne anlama geliyor?... Neden yanıt vermediniz?"

Büyülü mesajlarının duyulmamasını, bir duvar üzerinde okunmamasını, baş harflerle yazılmış ve altı üç kere çizilmiş sözcükleri öylesine tahayyül edemiyorlar ki.

Takatin son safhasında, kafamda hareket hâlindeyken kaynadığını hissettiğim binbir şeyle, ayırt edemeden, sakat aptallık, sokaklarda açık görüşlülük yol alırken, ben ara sıra bulmaya çalışırdım aynen rulet oynarken yapıldığı

gibi. Rulette de olduğu gibi kaybederdim. Ne bulantıdır! Ve çekip giderdim köye, utanç içinde, kıskançlık duygusuyla ve öfkeyle.

*
* *

Genelde hayvanlarla barış içinde yaşıyorlar, aslanlar bile onlarla zerre kadar ilgilenmiyor. Ancak, bazen şu ya da bu nedenle öfkelenmelerine yol açıldığında, aç oldukları için bir insanı kaptıkları olur. Bir Sihirbaz'ın basit bir aslana teslim olmadığını düşünebilirsiniz, ama zayıf bir erkek çocuk gafil avlanabilir. Kendini de savunamazsa ne yapar o zaman? Zayıflığının içinden öylesine güçlü bir mutluluk sarar ki kendini, öyle aşırı bir yutulma arzusuna teslim olur ki, bir genç, aslanın ağzından çıkarıldığında ağlamaya başlamıştı.

"Beni mutluluğun doruk noktasından neden geri çektiniz?" demişti kurtarıcılarına, "oysa ben bir zavallıyı parçalayıp bitirmekle meşguldüm..." ; çünkü kendini hep aslan sanıyordu,

ama konuştuğunu fark edince ve kiminle konuştuğunu görünce, yanlışını anladı ve rahatsız oldu, sustu.

Ama kendisine anlayış gösteriliyordu; o affediliyordu. Bu mutluluk öylesi muhteşemdi ki, kendisi bu hazdan mahrum bırakılmıştı, bu mutluluk da aslında ölümün eşiğinde son bulacaktı.

*

* *

İyi geçinmeyen karı kocalar bir sihirli tehlike oluşturur ve köyün tüm yerleşim birimlerinin un ufak olduğu görülmüştür bu yüzden; bir kocanın karısı hakkında taşıdığı düşmanca hislerin şiddeti etrafı yakıp küle çevirmiştir. Belki de o koca, bu hislerini saklamaya çalışıyordu, ta ki, köy yıkılıp toz olup gidinceye kadar, o zaman koca da bu gerçeği kabul etmek zorunda kaldı.

*

* *

Öğle olmadan gülmek yok. Sert bir yasak ama fazla zorlanılmadan buna uyuluyor çünkü az gülünüyor; gülme, yüksek sesle konuşma gibi sihirli güçlerin rezervuarını boşaltmakla suçlanıyor.

*

* *

Bir kara kurbağası iki eşek arısına bedeldir.

Avrupa'dakilerden daha da büyük eşek arıları oysa. Serçeleri uçuş hâlindeyken öldürüyorlar. Yere konduklarında serçeler kendilerini sağlama alabiliyor. Ama eşek arıları gelip onları sokuyor ve uçmaya zorluyor.

Üzerlerinden geçiyorlar ve karınlarından sokuyorlar. İğneleri hafif kuş tüylerini dimdik geçip deliyor. İnce ve güçlü çığlıklar, kendine has çığlıklar, bazen duyuyorsunuz, bunlar acı içinde

kıvranan bir kuşun çığlıkları. Kuş bunun hemen akabinde düşüyor, muazzam şişmiş vaziyette, on dakika sonra, artık kıpırdayamayacak hâlde iken ölüm meydana gelinceye değin.

Eşek arısının zehri kara büyüde kullanılıyor. Kara kurbağasının zehri daha soğuk olmasına karşın ondan üstün. Bu zehir besinlere daha iyi karışıyor, felaketi kendi içinde daha iyi taşıyor, neredeyse emirlere "itaat ediyor".

*

* *

Karanlıkta, oldukça büyük sayılabilecek bir kola benzer parıldayan bir parçanın zar zor hareket ettiğini bazen görür gibi olduğunuz olur.

Bu gördüğünüz böyle bir öfkedir.

Şayet yaklaşırsanız Sihir Ustası'nı görmeniz de gecikmez.

Bununla birlikte ben size bunu tavsiye etmeyeceğim.

*

* *

Suratını alıp duvara tükürüyor.

Burada ortaya koyduğum olgu başka bir bölümde söz ettiğim kapsül ile ilgilidir. Bu hor görme eylemi, birey ile hiçbir ilişki olmasını istemediğiniz anlamına gelir, onun üzerinizde hiçbir izi olmasını arzu etmiyorsunuz demektir. Bu nedenle onu kamuya açık şekilde reddedersiniz.

Sihir Ustası nefret edilen bakılamayacak hâle getirilmiş ama buna karşın tanınabilir ve gerçek olan suratı en yakın duvara tekrar kusar ve Sihir Ustası alıp başını gider. Surat duvarda bir süre kalır, daha sonra ise toz hâline gelir.

*

* *

Ani adlı Sihirbaz cezbetmek istediği kadının pshi...'şinden bir parça alabileceğini ileri

sürüyor (pshi onun ikizi değil). Bir pshi olmasa da olur bir süre; zaten kadın bu kaybı başta fark etmiyor, ama sonra pshi'ye dokunuyor ve yavaşça çok da hafif duyumsayarak, pshi'nin şimdiden bulunduğu yere doğru ilerliyor. Ve ne denli çok ilerlerse kendini o kadar iyi hissediyor, ta ki bilmeden onunla yollarının buluştuğu âna kadar. Ve tam bu sırada adamın aşkı kendi içine esasen yerleşiyor.

*

* *

Manzaralara bakan insanların çoğunda bir kapsül oluşur derler. Bu kapsül sanıldığı kadar küçük değildir.

Bu kapsül manzara ile seyirci arasındaki medyumdur. Şayet manzaraya bakan bu kapsülü koparıp alabilse, ölçülemeyecek kadar mutlu olurdu ve yeryüzü üzerinde cenneti fethederdi.

Ama bu muazzam bir inceliği, inanılmaz bir gücü ve ne yaptığınızı bilmenizi gerektirir. Tek bir hamleyle ağacı bütün kökleriyle koparmaya

benzer. Gözlemlenen nesne üzerinde hafızaya dair teknikleri, grafik temsilleri, karşılaştırmaları, analizleri ya da kaba kuvveti kullanan aklıevveller, değil sadece benim neden bahsettiğimi bilmeyi, aynı zamanda bu operasyonun ne kadar harikulade bir basitliği hatta çocukça bir sadeliği gerektirdiğini de asla idrak edemezler. Oysa bunu yapmak sizi mutluluğun doruk noktasına taşır.

*

* *

Rafadan yumurtayı açtığınızda içinde bir sinek bulunur.

Henüz şekil değiştirmemiş yumurtanın akışkan sarısından kendini dışarı çıkardı, kanatlarını şöyle bir silkeledi ve ağırlaşmış bir şekilde uçtu.

Bu şakayı biri bana yapmış olmalı.

Burada bu şakadan bahsetmeli miyim? Bu Sihir adına yakışıyor mu?

*

* *

Şöyle bir diyalog işittim: Kadın saçını tarıyordu, büyük Sihir Ustası'nın arabası gelip kendisini almadan önce.

Kocası sabırsızlanmıştı: Keldi ve belki de gizliden gizliye karısının taramakta olduğu onca yoğun saçı kıskanmaktaydı. Şu sözleri işittim:

Erkek: "Sürekli saçını taramakla meşgulsün! Ben de o kadarını yapardım. Birkaç yıl geriye gitmem yeterdi."

Kadın (alaycı bir edayla): "O zaman acele et belki geri gelmen vakit alırsa, ne diyebilirim ki..."

Erkeğin ne karar verdiğini bilemiyorum, sihrin yeterince güçlü olup olmadığını, çünkü birkaç dakika sonra, bahçeye bir araba girdi, şoför de emirleri altındaydı ve ben de biraz fazla meraklı olduğumu gizleyememenin sıkıntısıyla telaşlı şekilde yeniden yürümeye koyuldum.

*

* *

Meydanda amma hareketlilik var! Amma tuhaf, ne kadar beklenmedik haberler geliyor!

"Burada zamanınızı kaybetmekle hata ediyorsunuz" diyor bana, oradan geçmekte olan bir Sihirbaz. Bu kalabalık on yılın öncesine ait eski bir kalabalık. Bu haberler de yalnızca geçmiş zamana ait oldukları için tuhaf geliyor." Ve benim büyük şaşkınlığıma neden olacak şekilde, meydan tüm bu insanlardan arınıverdi, bir saniye önce bu kadar yaşam dolu insanlar ortadan kayboluverdiler, hani ağızlarında sözcükler daha varken deyiverecek gibiyim.

*

* *

Yaşı altı yüz yılı geçmiş bir ihtiyarla karşılaşmanız öyle çok az görülür bir şey hiç değildir; zaten bu ihtiyar sizde pek iyi bir izlenim de bırakmaz.

Talihsizlik ya da kötülük neticesinde ona çarpılırsa, bu onun karşı koyma gücünü fazlasıyla aşar ve yere düşer, toz hâline gelir; şöyle ince ve çok hafiften kokan bir toz. Yaşama son bir tutam iradeyle bağlıydı. Bunların içinden daha yeni ölenini görmek insanı bayağı şaşkına çevirir.

Benim yalnızca bir tanesini gördüğüm doğrudur: Onun için dört yüzün üstü rahatlıkla vardır deniyordu; kazadan iki saat sonra olay yerine gelmiştim, geride öylesi bulanık ve o kadar az bir şey kalmıştı ki atın sırtına yükleyebileceğiniz iki gözlü bir çantaya sığardı tamamı, göğüs kafesi kemiklerini tabii ayrı yerleştirirsek. Yalnızca akciğerler ve kalp yumuşak kalmıştı. Zaten bu süper yaşlı, hiç kimsenin hava bulamayacağı yerde soluk alır. Ama iş yediğini öğütmeye gelince bundan vazgeçeli çok olmuş, yalnızca dışarıdan alınan hafif gıda banyolarıyla yetinir.

*

* *

Bazıları size yirmi yaşları uyuturlar (böylece yavaşlamış olarak sonsuza değin ömürlerini uzatırlar). Diğer bazıları haftalık dört ya da beş dakikalıktır. Bu onlara fazlasıyla yeterlidir. Biri çıkar öğle sonrası uyku bittiği zamana size buluşma önerir. Ne yapmalı? Çünkü belki siz köşeden dönünceye kadar göz kapaklarını açmış sizi bekliyor olacaktır, ya da uykusu hâlen devam ediyorsa ancak torununuz size muhatap olacak sözleri dinleme fırsatı bulacaktır.

Uykuları, gerçek bir yogi terleme tekniğiyle ya soluk alma ya da terle değiş tokuş edilebilir.

Şayet hava terlemeye müsait olmayacak kadar serinlediyse Sihir Ustası çaresiz kalabilir ve uyku hâline geçmeye mecbur kalabilir. Böyle bir durumda sihir pek güçlü sayılmaz ama bu birden fazlasının başına gelmiştir hatta bir tanesi bu duruma çok kızmıştı. Örneğin bir tanesi, bana, kışın bu yıl alışılmıştan çok erken geldiğini ve iki saat boyunca uykuya yenik düşmek zorunda kaldığını söylemişti. Bu durum kendisini mahvetmişti, tek tesellisi, başka birçok meslektaşının üç hatta dört saat süreyle uyumak zorunda kalmalarıydı.

*

* *

Köpek fırınında köpeğe karşı gösterilen şefkat korunur. Esasen hayvan ölünce şefkat de kaybolur. Bu nedenledir ki sonradan günah çıkarmaları çoğu zaman mukadder olan kadınlar gözyaşlarıyla ve biraz da maskaralıkla fırının şoförüne hâlâ yaşam dolu olan, tam ne olduğu bilmeden bekleyen ve kuşkusuna rağmen ev sahibesinin dostluğuna güvenen bir köpeği teslim ederler. Köpek fenalaşır. Gerisi çabucak olup biter ve pek tarif edilmez. Köpek, gözü ıslak, geri dönüp bakmaya çalışırken, fırının kapısının arkasına geçer geçmez kaybolur.

*

* *

Filler yaşlandıkça ağır işitmeye başlarlar. Eğer uzun süre bir yerde tutulmuşlar ise neredeyse hiçbir şey işitmezler. Böyle durumlarda ne

olduğunu benim de tam iyi bilmediğim, kuru yapraklardan oluşan kulak zarları diye adlandırdıkları aleti hazır hâle getirirler ve filler işitmeye yeniden başlarlar. Uzaktan gelen gürültüler en güçlü şekilde işittikleridir. Geceleri, kendilerini rahatsız eden ve kâbusa sürükleyen bu yeni işitme cihazlarını fillerden çıkartmak gerekir.

Sabahleyin, bu aletleri yeniden takmak gerekir. Yaşlı sağır filler üzgün ve kuşkulu olduklarından bunu yapabilmek de doğrusu tam bir mesele olur.

*

* *

Canapas ağacının sıvısı herhâlde heyecandan kaynaklanıyor çünkü günün en sıcak ânında trompet çalanlar geçerken ve orkestranın sesi duyulurken büyük dalların ortaya çıkmasıyla kahverengi tuhaf bir akıntı, gürültülü sular hâlinde görünüverir.

Bu acı mıdır? Mutluluk mudur? Hafif rahatsız bir duygusallıkla bu akıntının müzisyenlerin

uzaklaşmasıyla azaldığını seyredersiniz; sonra da müzisyenlerin de yok olmasıyla ortada kaybolduğunu. Ağaç ise bir kasa kadar yeniden kapalı hâle gelir.

*

* *

Tinan Cemaati'nin hazine bonoları bir saatlik yaşamda kalmayı garanti eder. Bu bonoları alabilirsiniz ama bunları liyakatiniz ile kazanmanız tercih edilir. Bir kere bono sahibi olduysanız, bir doktor gelir ve imkânlarınızı inceler. Doktor kendi adına ve cemaat adına sizi en azından bir saat süreyle yeniden yaşama döndürmeyi taahhüt eder, yeter ki vefatın ardından geçen yirmi dört saat içerisinde haberdar edilsin. Böyle bir bono satın almıştım ve her şeyden fazla buna önem veriyordum; ve daha şimdiden her şeyden fazla hayıflanıyorum. Çünkü şimdi şunu düşünüyorum: Bu bonoyu zamanlıca sunmayı nasıl ümit edebilirim ki?

*

* *

Kanaatimce, mekaniğin ne olduğuna dair pek öyle bilgiye sahip değiller.

Bunu çok azı kabul ediyor. Bunun felsefe karşıtı, sihir karşıtı, şu karşıtı bu karşıtı olduğu yanıtını veriyorlar. Bisikletin ne olduğunu aralarından birine anlatırken ve kendisini iyice şaşırtacağımı düşünürken, o kalktı zamanında böcekler için de bir bisiklet icat etmiş olduklarını ileri sürdü, çocuklara verdikleri ve çocukları uzun süre eğlendiren bir hediyeymiş. Başka bir deyişle, senin bu anlattığın bundan daha fazla değer taşımaz demeye getiriyordu.

*

* *

Düşünce sihir diyarında apayrı bir nitelik taşır. Düşünce gelir, oluşur, kendini net hâle getirir ve bu hâlde de gider. Bu ayırımı gayet

iyi hissediyordum. Dağınık şekillerde mevcut olan, Avrupa'da sürekli zihninizden geçen, ne başkaları için ne de sizin için bir yararı olmayan, muğlak, çelişkili fikirler, bu tür kaygılar orada hiç belirmez: *Büyük barajı* oluşturmuşlardır ve bu baraj sihir diyarını çevreler.

Sihir Ustaları, Hint ya da Müslüman din adamları, Hıristiyan azizleri ya da ölüm döşeğindeki birkaç kişi tarafından yayılan çok nadir birkaç düşünce, o da çok az bir süreyle, bu barajı delmeyi başarabilmiştir.

*

* *

Eğer suya gereksinim duyarlarsa, içinden yağmuru çekmeden havada tek bir bulutu bırakmazlar. Onu bu işi yaparken birden fazla defa gördüm. Görünürde hiçbir bulut olmasa da, atmosferde biraz rutubet olmaya görsün, size çok süratle bir küçük bulut çıkarıverirler; önce çok açık, hatta şeffaf bir tane, ardından daha az açık, sonra daha da az açık renkte, son-

ra beyaz, daha sonra ağır bir beyaz ve hafif yuvarlak, nihayet boz renginde ve alırlar bulutu, sulamak istedikleri çayırınız ya da bağınız üzerine, suyunu boşaltırlar.

*

* *

Günün birinde bir tarlanın kenarında bir kertenkele gördüm, tarlayı zor bela geçmeye çalışıyordu. Kertenkele kol büyüklüğündeydi, yarım metre derinliğinde bir iz bırakıyordu geçtiği yerden, sanki birkaç yüz gram değil de en az bir ton ağırlığındaydı.

Şaştım kaldım. Arkadaşım bana "bunun içinde en az elli tane var" dedi. "Elli tane ne? Kertenkele mi? "Hayır" yanıtını verdi, "bunlar insan ve ne tür insan doğrusu merak da ediyorum" dedi ve hemen koştu komşuların yanına, baktı, orada mevcut olmayanları saymaya çalıştı. Kim? Yalnızca bu soruya yanıt aramakla meşguldü ve hiçbir zaman daha fazlasını öğrenmem mümkün olmadı. Ne tür bir büyü ile

ve hangi akıl almaz amaçla, insanlar bu küçücük kertenkele bedenine kendilerini sıkış tıkış içeri sokmuşlardı, şaşkınlığımın özü buydu ve benim şaşkınlığım ona göre ne bir soru ne de yanıtı hak ediyordu.

*
* *

Bir ayı ve barış olur.

İşte bu kolay edilen bir laftır. Ancak buna inanmışlardır: Evde bir ayı olur olmaz, çocukların daha kolay eğitildiklerini ileri sürerler.

*
* *

Albino muz ağacı çok ama çok güzeldir. Papazların gömleklerinin beyaz kollarından daha büyük olan büyük yaprakları ve büyük macunlar gibi sarkan muzları da şaşırtıcı bir beyazlıktadır.

Albino bir palmiye de vardır; daha da nadir bulunur, çok daha nadirdir, mağaralarda yetişir ve hurmaları öylesine yumuşaktır ki, boğaz için de mükemmeldir, tatları da harikadır. Yetiştirilmesi büyük bir özen ister. Ne denli özen gösterseniz, daha da fazla özen göstermek gerekir. Tek bir gün uygun bir şekilde sulanmasa rengi atmış palmiyenin sonu gelir.

Akciğerden gelen nefesin hızında kararmasıyla, bakmışsınız tanınmaz hâle gelmiştir ve ertesi gün paçavra gibi yere yığılır; şaşırırsınız daha bir gün önce o denli güzel dik duruyordu; palmiyelerin tam iyi yapabildikleri gibi, hatta tüm ağaçlardan daha iyi şekilde ve hüzün dolu olmalarına karşın.

*

* *

Bana kaldırılan ufuktan bahsettiklerinde, ufku yalnızca ufku önünüzden kaldırmayı bilen – geri kalan her şeyi yerinde görünür bırakarak – Sihir Ustaları'ndan bahis açıldığında,

bunun bir tür tekerleme, yalnızca dilin kullanımında geçerli bir kelime oyunu olduğunu sanıyordum.

Günün birinde, bir Sihir Ustası benim mevcudiyetimde, etrafımdaki bütün ufku çekti ortadan. Ufkun birden çekilivermesi, manyetik bir alan ya da bir yanılsama ya da başka bir nedenle mi bilemiyorum (deniz kenarındaydım ve daha bir an önce, plajın kumlarının ve muazzam enginlerin keyfini çıkarıyordum) bende öylesi büyük bir kaygı yarattı ki, artık tek bir adım dahi atmaya cesaret edemezdim.

Kendisine derhâl ikna olduğumu söyledim ve başka şeyler de, her şeyi de. Dayanılmaz bir his kapladı beni, şimdi bu histen bahsetmeye dahi cesaret edemiyorum.

*

* *

K...'lar komşuları olan E...'leri küçük düşürüyorlar; onları esneterek, çok sık esneterek, sıklıkla ve her vesileyle, dayanılmaz biçimde esneterek.

Bu, uzun zaman önce, maruz kaldıkları terbiyesizce bir hareketin karşılığında küçük bir öç almadır; böyle durumlarda genelde görüldüğü üzere, mesele ne zaman başlamış kimse bilmiyor.

Ama öç alma duygusuyla hareket eden K....'lar E...'leri hiçbir zaman affetmedikleri için onları esnetiyorlar.

Bu pek de gaddarca bir şey değil aslında. Ama kim ister böyle küçük düşürülmüş olmayı?

Bu bitmek bilmez esnemeler, karşı koyamadıkları ve sihir güçleri bakımından çarpıcı ve utanç verici bir basitlikle kendilerini zor duruma düşüren bu esnemeler, onları üzüyor, giderek daha fazla üzüyor. Esnemeye iyi tarafından bakamıyorlar.

Gururları zedeleniyor diye düşünüyorlar.

*

* *

Büyük bir deniz yolculuğunu gerçekleştirmek ya da tamamlamak istediklerinde ve "yeni

bir şekil alma yoluyla" kendilerini taşıyabilecek sihir güçleri olmadığında, büyük deniz kuşlarından oluşan bir arabaya atlıyorlar ve yükseliyorlar.

Bu kuşlarla yaşanan en büyük sıkıntı uzun süre balık yemeden idare edememeleridir; hâl böyle olunca kuşlar denize konuyorlar; bu da yolcunun hiç de memnun olacağı bir durum değil, insanın kıçı ıslanıyor ve yola çıktığına pişman oluyor.

Balıktan balığa, bu yolculuk nihayet son buluyor, çünkü gidilecek yere gelince sorun yoktur, söz konusu kuşlar gayet itaatkârdır.

Ancak güzergâh boyunca, yolcunun manyetik yetersizliğinden de kesin emin olunca, bundan mümkün olduğunca istifade ediyorlar.

*

* *

... Kafasında bir gardırop kırıyor. Tahta iyi olmasa da bu ne büyük bir mutluluk!

Ne yazık ki kafası artık pek bir işe yaramaz,

belki bu durum gardırop için de geçerli.

Her şey bitti mi? Yok, sihir diyarında değil, kavga daha da kızışıyor, mutluluk artıyor. Çekmece, gardırop kalıntıları, tahta parçalarıyla insanın üzerine vurmaya devam edilebilir, o insan da birazdan toparlanır ve alçak değilse size uygun bir karşılık verir.

Hançerle kavga etmek de güzeldir. Önce insanı ikiye bölersiniz. Ama o tehditkâr bir vaziyette toparlanır. Bir omzunu daha kesip atarsınız. Fayda etmez, yine toparlar. Başını yararsınız, başını koparırsınız; beline dolanır, lahana gibi doğrarsınız, hatta bunu yaparken dinlenmeyi de aklınıza getirmezsiniz, bir kılıç darbesini de bağırsaklarına vurursunuz. Tanrının keyfidir aynı insana bir, iki, üç, yirmi kılıç geçirmek; ve o, hâlâ kıpırdarken, ayakta yorgun olmasına karşın, heyecandan ıslanmış alnıyla, sizi tehdit etmeyi sürdürüyor ve iyi bir karşı darbe savurabiliyor.

Gardıroplar, hançerler, kılıçlar, bunu söylemeye aslında gerek yok, sihirli gardıroplar, hançerler ve kılıçlardır ve sonuçta hiçbir kötülük çıkmaz; bir tek yorgunluk hissedilir, o da şayet bu kavgaya tam gönül vermiş bir şekilde kaptırmışsanız kendinizi, zaten kaçınılmazdır.

*

* *

Hırsızlara verilen ceza: Kolları sertleşir, kıvrılamaz hâle gelir, kollarını çeviremezler, bükemezler. Kolları daha da sertleşir, sertleşir, et de sertleşir, kas sertleşir, ana damarlar, damarlar ve kan sertleşir. Sertleşince, kol kurur, kurur, bir mumya koluna dönüşür ve yabancı bir kol olur.

Ama kol bedenine bağlıdır. Yirmi dört saat yeterlidir ve hırsız, kendisinden şüphelenilmediğini sanarken ve cezasız kalmanın keyfini çıkarıyorum diye düşünürken, birden kolunun kuruduğunu hisseder. İnsanı paramparça eden bir düş kırıklığı.

Gümüş kollar yüzyıllar önce yaşamış, adı Hanamuna olan bir kraliyet prensesinin kollarıdır.

Herhâlde hırsızlık yapmış olmalıydı. Kral soyundan gelmesine rağmen Sihir Ustaları'nın verdiği cezadan kendisini kurtaramadı.

Belki bir saatlik bir uyku sonrasında kolları sertleşir. Derler ki, rüyasında, kendi üzerin-

de kollarının gümüşten ön kısımlarını gördü. Uyanıverdi ve dehşetle kollarının ucunda bunu gördü. Feci bir görüntü. Hâlâ kaplanmış bedenini gösterirler, ucunda kollarının ön kısmındaki gümüşlerle. Ben de gördüm.

*

* *

"Görüyor musunuz, artık yaklaşamıyoruz bile: Birinin yaklaştığını duyunca harman döveni sallıyor. Kafesi açmaya yeltenen olursa onun menziline girmiş olur ve kafasını parçalar. Bu hâl dört yıldır sürüp gidiyor. Başkası olsa yorulur. Ama o, hayır, deli kendisi. Harman döveni rahat bir otuz kilodur, bir de onu harekete geçiren gücü ekleyin..."

"– Ama ben bir harman döven görmüyorum, diye bağırıyorum; şu anda yok, haydi acele edin, yakalayın onu..."

"– Bu harman döven sihirli."

Ben kuşku duydum ve yaklaştım. Tam o sırada deli bana doğru müthiş bir darbe savurdu,

kafesin demirleri bu darbeyi durdurdu ancak ve sanki bir silah kütlesi vurmuş gibi yankılandı etraf.

Anladım ki, oralarda, bazı deliler hâlâ sihir güçlerini koruyormuş. Bu beni hâlâ şaşırtıyor ve kendilerini Delilik hakkında bilgi sahibi sanan bazı Bayları da belki şaşırtır.

*

* *

Kendisi var olan bir gün bulunur; bir önceki gün de, ondan önceki de, daha da önceki de vardır ve hepsi birbirlerine iyice yapışmışlardır, onlarcası birlikte, otuzdan fazlası, bütünüyle yıllar; ve yaşamayı başaramıyoruz, *kendisini*, yalnızca *yaşamı* yaşıyoruz ve bu durum karşısında bayağı şaşkınız.

Sihir diyarının insanı bunu iyi bilir. Günün var olduğunu bilir ve çok güçlü şekilde, çok bağlı olarak ve *günün yapmamayı aklına koyduğunu* yapması gerektiğini bilir.

Bu itibarla, günü aydan çıkarmaya çalışır.

Zor olan onu tutup yakalamaktır. Bunu da sabahleyin başaracak değilsiniz. Ancak öğleden sonra saat iki civarında günü kıpırdatmaya başlar, saat ikide gün eğilmeye başlar, eğilir; bu noktada kendinizi bu işe bayağı vermelisiniz, ağırlığınızı koymayı, tutmayı, bırakmayı, ağırlığı boşaltmayı ve üstten çevrelemeyi.

Nihayet günü *yolundan çıkarır*, *üzerine biner*. Ona hakim olur. Ve süratle önemli olana, süratle, çünkü maalesef mecbur kalır, en geç gece on ikiye doğru, arkasından gelecek günler başlarken günü bırakmaya mecbur kalır. Ama ne yaparsınız ki? Bu, hayvanca var olmanın karşılığında ödenen bedeldir.

*

* *

İçinde sıkıntısız oturamayacağınız her hâlükârda belli olsa da, neden yalnızca kalıntılar ve hasırdan yapılmış evler size daha insani görünür ve sizi etkiler ve konforlu evler de neden her zaman düşmanca ve yabancı koca bedenlerdir?

Sihir Ustaları bu soruya yanıt vermişe benziyorlar ve sadece sözcüklerle sınırlı değil yanıtları.

Mimarileri her türlü kullanım kaygısından arınmıştır.

Bu diyarda kimse gidip mimarlardan oturulabilecek bir inşaat istemez. Zaten inşaat da oturabilecek nitelikte olmaz, bu neredeyse kesindir. Ancak mutluluk saçan etkisi, arkadaşça ya da takdir hissi uyandıran hâli dışarıdan gözlemlenebilir ya da dolaşılabilir; nihayet büyülü anlar da yaşanabilir içinde.

Örneğin çıplak bir düzlükte birden gururlu bir sur yükselir, hiçbir şeyi de çevrelemiyordur bu sur, yalnızca nadir bir otu ve birkaç katırtırnağını.

Farklı bir yerde, çöl gibi boş bir vadinin yalnızca toprağını taçlandırmış duran çökmüş bir kule ("çökmüş" inşa edilmiştir). Orada, bir kemer, hiçbir şey yapmayan, yalnızca kendi gölgesini birleştiren; daha uzakta, tarlanın tam içinde, yalnız başına, güvenle sonsuz gökyüzüne doğru çıkan küçük bir merdiven.

İnşaatları işte bu tür şeylerdir. Oturmaya gelince, bunu gösterişsiz, birçok yuvarlağa sahip yer altı lojmanlarında yapıyorlar.

Sihir Ustaları'na binalarımızın krokilerini, fotoğraflarını gösterdiğimde, kafaları karıştı. "Neden bu kadar çirkin? Neden?" Daha da şaşırtıcı olan, psişik olarak oturmaya müsait olmayan nitelikleri, gayriinsani gaddarlıkları ve bilinçsizlikleri nedeniyle derhâl çarpılmış olmalarıydı.

"Domuzlar bile bunların içinde mutsuz olurlardı" diyorlardı.

"– ...ayrıca bunlarda pek korunduğunuz da söylenemez" diye ilave ediyorlardı, "ayrıca .... da değilsiniz". Cümlenin gerisini tam anlayamadım, çünkü dayanılmaz bir gülme krizine girdiler.

Yer altında yaşam onları bizden çok farklı yönlendirmişti.

Soğuk (ve dumansız) ışık onların icadı – şayet yirmi tane böceğin ve o kadar da balığın bulduğunu bulmak bir icat oluyorsa. Arkeologlarımız ileride tartışırlar ışığın icadının bundan önce olup olmadığını, ya da, saklı yerleşim tadını ya da sihrin yapılabilmesi için emin bir mekân bulma arayışını.

Çok özel soğuk ışıkları başkalarınınkinden, mide bulandırıyor.

Hem sıcağı hem aydınlığı aynı anda fışkırtan aşırı ve gaddar, taşan güneşten hiçbir iz yok; kızılötesi ve morötesi ışınları da saymazsak. Zavallı olan ama yine de yanan mumlardan, lambalardan, neon tüp ya da yer ışıklarından da iz yok.

Yer altlarında, çok sıkı bir aydınlık hâlinde aydınlık, süt nasıl çocuğun bedenine yumuşak gelirse göze öylesine yumuşak gelen, "klasik devirden" demeyi arzulayacağınız türden bir ışık. Sizi tatmin ediyor, gözü hiç yormuyor ve uykunun gölgelerini geriye itiyor.

*

* *

Cüceleri fıçılarda yetiştiriyorlar. "Zaten her hâlükârda dünyadan nefret edecekler" diyorlar.

"Demek ki, ya onları öldürelim ya da onlardan bir öfke fıçısı yapalım. Bütün sorun burada.

"Çoğu zaman ölümü tercih ediyoruz. Bazen birkaç güç fıçısı da gerekli oluyor, anlıyorsunuz değil mi?..."

*

* *

Baş ağrılarından şikâyet ettiğimde – Evet böyle işte, çoğu zaman migrenden dolayı rahatsızdım – ve dışarıda idiysek, memnun olmadıklarını bir hareketle günün yıldızına işaret ederek, çoğunlukla şu yanıtı veriyorlardı: "Güneşin lekelerini ovuşturun ve artık hiçbir şey hissetmeyeceksiniz." Bunu daha ziyade ruhsal anlamda söylüyorlardı. Her neyse bunu anlayamıyordum. Elbette burada başka bir şey vardı. Belki de daha önce de teşhis ettiğimi sandığım güneş düşmanlığı ya da tamamen yanılıyordum.

Sihir diyarında başlıca çabayı izole etmek, ortaya görünür şekilde çıkarmak zordur. Çünkü binbir çeşit ruh hâlinden ötürü bizde olduğu gibi onlarda da her türlü araştırma oldukça çeşitlendirilmiştir.

Her şeyin üzerinde temsil ettiği hâlâ insanın kendi olma ve Evrenin parçası olma bilincidir. *Doğrudan, salt psişik* bir bilinci kastediyorum. Derinden etkileme gücünü, anlık olma özelliğini ve frekansını artırmışlar, ama süresini çok az.

Bu bilinç anları aşırı derecede kısadır, birinci ve ikinci derece Sihir Ustaları hariç. Olağan dışı olmayan bir yaşamın genelinde ne kadar eder? Israrımı görünce cesaretinizi kıran bir yanıt verirler: "Bin yıllık bir yaşamda on dokuz saat".

*

* *

Top-yüzler!

Hedefe kilitlenmiş, her zaman sesleri yankılanan yüzler.

Top yüzü olanlardan uzak durun.

Tersini isteseler dahi, geçerken sizi topa tutmamaları mümkün değildir; ve akşam geldiğinde, görünürde bayağı ve önemsiz birkaç saatlik bir görüşme sonrasında ya da oyundan veya boş vakit geçirdikten sonra, şaşırırsınız neden bu denli yorgun düştüğünüze, aşırı ve ölümcül şekilde yorgun düştüğünüze.

*

* *

"Kemer'in yeteneği, ne yapayım ben bunu?"

Sesinde hüzün vardı, belki hayıflanma ve ihtiyarlığın etkisi, aynen bir lamba gibi, evet, yavaşça sönen bir lamba gibi; ve anlayıverdim fazla meraklı davrandığımı.

Ve bir kez daha, ustadan sırlarından birini nihayet anlayacak olmama bu kadar yakın iken sohbetimiz farklı bir yöne kaymış oluyordu ya da içini çekme ile sonuçlanıyordu.

*

* *

Mahvolmasını acaba kim istiyordu?

Bana doğru yarı dönük duran adam bir eğimin üzerindeydi. Düşüverdi.

Yalnızca boyu kadar bir yerden de düşmüş olsa, bedeni toprağa değdiğinde tamamen ezilmişti. Hatta daha da fazlası olmuştu: Bedeni

öğütülmüştü, bulamaç hâline gelmişti; sanki dört yüz metrelik büyük bir yardan aşağı fırlatılmış gibiydi; oysa düşüşü sırasında yalnızca anlamsız küçük bir eğimden aşağı yuvarlanmıştı.

*

* *

Partner Terapisi ülkedeki en yaygın kurumlardan biridir.

Çocuklar (bir çocuk pazarı vardır), ergen kızlar on dört yaşına geldiklerinde ilaç gibi alınır. Bakireliklerini korurlar, yanlış anlamayın, önemli olan yalnızca temastır, o da en kabaları için önem taşır.

Sade yakında mevcudiyet fazlasıyla yeterlidir.

Ağır bir öksürük krizine tutulduğumda ben de bir tane tuttum, danışmanımın önerisi üzerine. Omzu ve doğmakta olan göğsü, işte bana iyi gelen ve en hızlı iyileştirendi.

Sade ve cazibesi oldukça ileri düzeyde olan

bu tedavi sırasında kız ayağını koruyan deriden uzun çorabını bağlamak ve çözmek dışında bir şey yapmıyordu, bunu da gayet ölçülü olarak yapıyordu.

Bana arada sırada bakıyordu, sonra da bacağına, hiçbir şey söylemiyordu, hisleri hakkında da herhangi bir fikrim yok.

*

* *

Armoni eksikliğinin sakıncaları her yerde vardır, bu diyar da istisna değildir.

Aralarından bazıları öylesi bir aşırı duyarlılık noktasına geliyor ki, buna uygun bir güç de muhafaza etmeden, küçük bir hayvan gerçekten istese; – şunu söylemek istiyorum: Onlara bir şeyi yaptırmak istese, mağdur duruma düşerler ve anlamsız ve nefret edilesi bir böcek onlara komuta eder, söylediğini yapmak zorunda kalırlar.

Bunu biliyorlar ve artık siz düşünün böyle bir muameleye reva görülen kişi açısından

bunun utanç verici ve ümitsiz bir durum olup olmadığını.

Ben bir tanesini gördüm: elli santimetreden daha uzun olmayan bir yılan tarafından götürülen ve bunun iğrenç bir durum olduğunu hissetmeyecek kadar dalmış görünüyordu. Bir örümcek tarafından büyülenmiş ve onu izleyen bir kadından da bana söz ettiler.

Gerçekte, bunun ne nerede olduğunu, ne de nedenini bulamıyorum.

*

* *

Doğal sihir gücünün büyük olduğu, kurnazlık ve tekniğin de bunu güçlendirdiği bu diyarda, hassas ve sinirli olanların otonomilerini yitirmemeleri için özel önlemler almaları gerekiyor.

Önemli kişiler, şahsiyet hâlleri bile, bana samimiyet anlarında, korkularını da açığa vurarak şöyle dediler: "Bu ben miyim? Hiçbir şey fark etmiyor musunuz... Bende yabancı olan

bir şey yok mu?" Başkaları tarafından işgal edilmiş olmaktan ya da kendilerinden daha güçlü meslektaşlarca manken olarak sipariş edilmiş olmaktan o kadar korkuyorlar.

Onlara İsa'dan ve François d'Assise ya da sonradan kalıplaşmış keşişlerden söz açtığımda, Cuma günleri ellerinden ve ayaklarından kan kaybeden Thérèse Neumann'dan bahsedince, inanan bir tavırdan daha çok savunmada kalan, dehşete kapılmış ve çok daha ciddi bir havaya bürünüyorlar.

"Nasıl? Öleli iki bin yıl olmuş diyorsunuz ve hâlâ sizi tam anlamıyla duygusal olarak etkisi altına alabiliyor!" Dehşete kapılmışlardı ve bizim için hüzün duyuyorlardı.

*

* *

Çocuk pazarı kurumundan söz etmiştim. Norr eyaletinde bir ebeveyn pazarı var, oraya çocuksuz büyükler gidiyor ve üçüncü sihir derecesinden bir mertebe düşük olanlar.

Orada, seçimi yapanlar çocuklar. Anne babalar bu işten sıyrılabilirler. Bir çocuk tarafından yapılan seçime bir not verilir. Yedi büyüğün reddine tolerans gösterilmez. Kendini inkâr eden bir baba deniliyor, kadın için de aynı şey söyleniyor, yalnıza kadın için azami ret sayısı beşe düşüyor.

Gornoba eyaletinde anneye göre daha fazla baba var. Carela'da ise bunun tersi, kadınlar, erkekler hariç, pek fazla bağlılık duymuyorlar.

Sistemin sakıncası bu elbette. Ama size uyan ve sizi evlatlık edinmiş bir babaya sahip olmak, size uymayan bütün bir aileye sahip olmaktan daha iyidir; bu onların ilkeleri. Ayrıca bir çocuğun bir anneye ve bir babaya da nadir olarak ihtiyaç duyduklarını de gönülden söylüyorlar. Sahip olduğu karaktere göre ya birine *ya da* diğerine ihtiyaç duyuyor.

Bu adetler hakkında ne söylemeli? Doğrusu işte (her yerde de başarı bulan bir insan da olmadığımı belirtmek isterim) ters giden bazı "birliktelikler" kalsa da, alakasız olan yoktur ve bir çarşı günü müthiş tanışmaların sonucu olan ve bir nevi yeryüzü üzerinde cennete dönüşmüş ve her yerde görülenden çok daha fazla

insana rüya gibi gelen uyumlu aileler var. Sizi temin ederim, insan kıskanıyor.

Çin'de bile bunu görmemiştim. Çünkü Çinli çocukta bu his ne denli derin olsa da, kendisine sipariş de verilse, o seçmek zorunda kalmamıştı. Oysa Gornoba'daki velet, kendisi belirledi ve mukadderatına doğru gitmek için "daireyi aştı". Belki şu hususu da bir not olarak düşmeliyim (biraz da kurnazlıkla), bazı çocuklar insanı sinirlendiren başarı göstermiş küçük bey edalarıyla canımı sıkıyorlardı; ancak bu izleniminiz ortaya çıkan parçaların muhteşem bir araya gelmişliği karşısında çok çabuk kayboluveriyor gerçekten de sanki bunun için önceden kaderleri çizilmişti ve insan kendi yaşamını heba edilmiş, geriye doğru heba edilmiş olarak kalmış, başından beri, tamamen heba edilmiş olduğunu hissediyor.

*

* *

Tehlikeli, akil ve müthiş zekice çok özgün bir av tarzı ortaya koymuşlardı.

Aslanlara karşı harekete geçmişlerdi, *aslanların kolektif ruhunu yaralayarak*. Gizli bir yoldan ölü aslanların ruhları üzerinden avantaj sağlıyorlar, onları birleştiriyorlar ve onların yeniden yaşama gelmelerinin önünü kesmeye çalışıyorlar ya da aşırı bir şekilde sıkıyorlar, böylece aslanların sağlığı ve oluşumu bakımından çok kötü sonuçlar ortaya çıkıyor. Batıdaki kırlık alanlar hariç oradaki aslanlar da zaten çok yozlaşmış ve tembeldir, hayvanlara müsaade edilmediği kadar, boyları da alçalmıştır, her bakımdan alçalmıştır ve bir koç misali aslanlara kafa tutuyorlar.

Böylece, insanların ve sürülerin bu düşmanları, ilham oldukları dehşet ile dünyanın sonunu akla getiren bu hayvanları, karşılaştıklarında yollarından kovuyorlar, tekmeler ve küfürlerle ve onları daha da aşağılayacak konuma getirmekle tehdit ediyorlar, bir fareden bile korkacak kadar küçültmekle.

Aslanlar da, büyük resmi sanki anlamış gibi, kuyrukları inmiş ve kafalarını ayakları arasına saklamış vaziyette geri çekiliyorlar. Sefiller gibi evlerin çöplüklerini karıştıranları bile görülüyor.

*

* *

Büyük mesafeler hariç, gemiler kullanılmayalı çok uzun zaman geçmişti.

Bir nehri geçmek gerekiyorsa, sakatlar, çocuklar ve mallar için bir kayık öngörülmüştü. Sağlıklı insanlar bütün bunlardan vazgeçeli çok olmuştu, uçurumu ve suları sihir gücüyle aşıyorlardı.

Duygulandıran olgu: Bazen bazı yaşlılar ya da hastalığın zayıf düşürdüğü veya birçok valizi taşımakta zorlanan bazı gençler, kayığa bindirildiklerinde, seferin yavaş hızından bıkkınlık duyduklarında, kıyıya birkaç kulak yaklaşıldığında, salt arzularının sesine kulak vererek, akıntının geciktirdiği kayığı terk ediyorlar ve suların üstünde ilerliyorlar.

Oh be! Bu ne muzaffer ve ne de doğal bir atılımdır, hiç tatmadığım bir heyecandır, öyle sanılır ki o an, onlar tüm yolculuğu böyle geçirmeye muktedirlerdi aslında, yalnızca kaptanın alınganlık duymasını istemiyorlardı, onu ekmek parasından mahrum bırakmak

istemiyorlardı ve gerçekten bu da herhâlde bazen söz konusu olmalıydı.

*
* *

Dallarını çırpan ağacı görmedim ama bana ondan çok söz ettiler. Dallarını yalnızca ilkbaharın ilk on beş günü çırpabiliyor, daha sonra esnekliğini yitiriyor ve kayıtsız bir şekilde, diğer ağaçlar gibi yerinde duran konumunda kalıveriyor; içleri ağzına kadar selülozla dolu, duyguyu anlatımla ve dansla bağdaşmayan daha birçok sertlikle de dolu.

*
* *

Meslek ve endüstri işlerinde müthiş yöneliyorlar. İlgilendiklerini gördüğüm üç direkli bir teknenin donanımını izah ettim. Özenli bir

biçimde direkler ve serenlerin resmini çiziyordum; gabya yelkeninin sereni, babafingo yelkeni, kakatua yelkeni. Dinleyicilerim arasında bulunanlardan beni en heyecanla dinleyenlerden birine daha sonra bunlardan söz ettiğimde, baktım anlamıştı yelkenlerin tabanca ile dikildiğini, yani mermi sürülmüş tabanca demek istiyorum; bir el atış yapıyordunuz, örneğin kakatuanın serenine ve yelken açılıyordu.

Harika olanı bilime de istemeden karıştırıyorlardı. Sürekli yanlışlarını düzeltmem gerekiyordu: "Hayır, trenleri harekete geçirecek horoz yok! Hayır, şimşeğin ayinine elektrik lambalarımızı açmak için ihtiyacımız yok..." Ama hâlâ kuşku içinde ayrılıyorlardı ve benim onlardan neyi saklayabileceğimi arıyorlardı.

*

* *

Yağ felci. Başka sözcük bulamıyorum. Yer fıstığından her zamanki gibi elde edilen bu yağ, sihir marifetiyle istediğinizde kalınlaşır ve

akmaya karşı direnir, yapışkan hâle gelmiş olmaktan çok, tutulmuş hâldedir.

Bu yağı götürebilirsiniz, bloklar hâlinde muhafaza edebilirsiniz. Ovuşturduğunuzda, ihtiyacınız olan dışarıya çıkar, güçlü ya da hafif ovuşturma ile dilediğiniz kadarını alırsınız.

Bu sırrın diyarı terk edemediği görülüyor, çünkü bu yağlardan bir tanesini yanımda götürdüğümde, yerinde yağ kalırdı ve tüm bir valizi lekelerdi.

Okuyucu bunun basit donmuş bir yağ olduğunu düşünüyor ama öyle değil. Hayır.

Fark var arada. Donmuş yağı herkes bilmez, ama donmuş suyu görmeyen var mıdır?

Bu, felç olmuş suya hiçbir biçimde benzemiyor işte. Suyu kesiyorlar, tutuyorlar ve suyun düşmesini engelliyorlar. Zaten bu konuya daha önce değinmedim mi?

Buradaki veçhe tamamen farklıdır. Hareketlerinde yumuşakça frenlenmiş madde; kristalleşmiş ve neredeyse mineral özelliğini almış buzun aldığı nihai katı cisim hâline gelmekten çok uzaktır ve daha ziyade bir yastık gibi davranır.

*

* *

Sihir Ustaları bizlerin peşi sıra gelen patlamalara benzer düşüncelerimizden nefret ediyorlar. Bir meditasyon nesnesi üzerinde odaklanıp kalmayı seviyorlar. Bu nesneler dünyanın en yakınında, en kalınlığında, en sihrinde.

İlk başta gelenleri, başlıca olanları değil, on iki tane ve bilinenleri sayıyorum:

Alaca karanlığın çok önemlileri.

Yumuşak seri ve bulanık sayı.

Merdiven tarafından beslenen kaos.

Balık mekân ve okyanus mekân.

Hesap edilemez trapez.

Sinirlerden oluşan at arabası.

Eterli canavar.

Saman menzili.

Sınır-akrep ve komple-akrep.

Ölen yıldızların ruhu.

Dairenin senyörleri.

İzin gerektirmeyen yaşama yeniden dönüş.

Bu temel kavramlara sahip olmadan diyarın insanları ile gerçek bir iletişim kurmak olanaklı değildir.

*

* *

Yaşadıkları çağın üçüncü onkolojik ölçüm aracının 493'üncü yılında, önem sırasında ikinci olan Oboar kentinin çevresini büyük bir haykırış çevreler. Ânında bu haykırışın ölçüsü kaçmıştı. Rüzgâr bunu tam olarak izah etmiyordu.

Bu gürültüde kaygı veren ve insanı telaşlandıran şey, yerini ölümcül bir sessizliğe bırakacak şekilde aniden yavaşlaması ve durmasıydı. Öyle ki, doğa artık gerçek gibi değil, yalnızca kendi üstüne aynen kaplanmış gibi görünüyordu.

Sonra tıpkı bir obüs gibi, muazzam ve patavatsız soluk geri geliyordu, daha da muazzam görünüşüyle.

Dokuzuncu saatte yeryüzü titredi, çok özel mahalli bir titreme, sanki birine... bir yaratığa yeri açması gerekiyordu. Hangi yaratığa? Uzun kuyruklu (tek bir kabuğunu görmeden) acayip büyük bir canavar diyebilirdiniz ya da boyu yüzle çarpılmış bir iguadanon, kentin kurulduğu açık alanı ezip geçen, yeryüzünün yarıkları arasından kaybolup gitmek için.

Heyecanı geçtikten sonra kalabalık sakinleşen toprağa dağıldı, canavarın öfkeli kuyruğunun geçerken geride bıraktığı S şeklindeki toprağı göçerten izine bakarak.

Güzergâhının üzerinde bulunan ne kadar ev varsa, cam hâlini almış kumla karışık bir lav içinde ortadan yok olmuştu.

Hemen aynen zaman içinde, Yga yer altı kenti de tamamıyla yok olmuştu. Yerini soğumuş büyük bir volkan kayası işgal ediyor şimdi.

*

* *

Kendi sırlarının açığa çıktığını görmeyi kim ister?

Beni koruması altında tutan Karna'nın ağır bir sorumluluğu vardı.

Beni zehirlemeye yönelik çok sık teşebbüsler olmuştu. Günün birinde beni banyoda hadım etmişlerdi ve nehirden sanki hiçbir zaman adam olmamış gibi çıkmıştım. Elim çoğu zaman kısa bir çatal üzerine saplanmış sırtımdaydı.

Kandırılmış kuşlar kulağımı gagalıyorlardı. Üzerime düşmek için birçok kere dağdan kaya parçaları kopuyordu ama her defasında Karna zamanında yetişiyor, felaketi ortadan kaldırıyor ve dehşet verici kütleler düzensiz şekilde ayaklarıma mendil gibi düşüyordu.

Ancak bir gün, ağır bir etkiyi üzerimde hissedip kendisini çağırdığımda, zamanında yetişemedi. Oysa bana doğru ânında yürümüştü ve odanın öte ucunda olmasına, altı metreden daha fazla olmayan bir mesafede ve bana koşmaya, erken şekilde bana koşmaya başlamış olmasına rağmen, hem de giderek daha hızlı şekilde, güçlü adımlarla ve uzun dakikalar boyunca koşmasına karşın, ne bana kadar gelebildi ne de hissedilir şekilde bana yaklaşabildi. Bu ters sihir karşısında durdu, meditasyon ya da çağrıda bulunmak için kafasını sakladı, böylece bir süre kaldı ve tez canla yeniden harekete geçti. Bu kere, yakınlaşıyordu, kollarımı açıyordum kendisini karşılamak için, ancak fırtınaya dönüşen bir rüzgâr onu hafif aralanmış bir kapıya doğru yana itti. Toparlayabildi kendisini ve yeniden doğru istikamete girdi, ama yine açık duran kapıya doğru sürüldü, yeniden

bir hamle yapmak için geri çekilmek zorunda kaldı. Üçüncü kez tam hızla koştu, ancak modern bir tahıl gemisinin otomatik emme makinesinin içine dayanılmaz şekilde çekilmiş gibi, açık aralık içine çekildi ve ortadan kayboldu. Onu bir daha hiç görmedim.

Tam nasıl olduğunu bilmediğim bir şekilde, sihir diyarından kovulmam da aynı gün oldu.

İÇİNDEKİLER

Can simidindeki ceset 13
Boş kafes 13
Duyarlı su damlası 14
Okyanustan uzak bir dalga 15
İki yakada birden yürüyüş 15
"R" harfini telaffuz etmek için giysiler 16
Kırsalda ateşler 17
Akmamak için kendisini tutan su 17
Su altında çarpan kapılar 18
Onun ses telini çimdiklemek 19
Asılanların gömme dolabı 20
İnsan yaşamının 22 kıvrımı 21
Kendi ikizini kemirmek 22
Kamburların babalığı 23
Ölüm yatağındakinin hep iki parmağı olur 24
Hava denizanası 25
Danası olmayan dana ciğeri 25
Bir yıldız hırsızlığı 27
Su Çobanlarının yurdu 28
Kaldırım taşı koymak için fırça 30
İğne balığı tutmak 30
Yılan çarpı çırpısı 31
Koparılmış surat 32
İtiraf ettiren arenalar 33
Fren darbesi 34

Yara duvara 35
Ölü için psikiyatr 36
Üç kaplanın babası 37
Konuşmadan önce yeryüzünü emmek 38
Yas koyucu 39
Mermerin dişi 40
Su taburu 41
İnsan bedeninin üç gelgiti 42
İrade sonucu oluşan bir tavan 43
Mide eyaleti 43
Sihir ısısı 44
Sihirli sis 46
İletişim 48
Bir tanesini aslanla yapın 49
Geçimsiz çiftler 50
Öğle olmadan gülme yok 51
Bir kara kurbağası iki eşek arısına bedel 51
Işık saçan öfke 52
Yüzünü duvara tükürür 53
Bir kadının pshi'sinden almak 53
Manzarayı elleriyle tutmak 54
Bir yumurta kırıyorum, içinde sinek buluyorum 55
Diyalog 56
On yıl öncesinin gürültülü kalabalığı 57
Bir ölüyü taşın üzerine yükleyebilirsiniz 57
Kendinden emin olan bir yaşlı 59
Uyku ya da terleme 60
Köpek fırını 60

Ölü yapraklardan kulak zar 61
Canapas ağacının akıntısı 62
Bonolarla garanti altına alınan bir saatlik yaşamda kalma
Böcekler için bisiklet 63
Büyük baraj 63
Sihirli yağmur 64
Mavi kertenkelenin açtığı derin çukur 65
Bir ayı ve barış gelir 66
Albino muz ağacı 66
Geri çekilmiş olan ufuk 67
Yenilmez esneme 68
Deniz kuşları arabası 69
Gardırop darbeleriyle 70
Gümüş kol 72
Deli ve harman döveni 73
Aydan gününü çıkarmak 74
Özgür mimarlık 75
Cüceler fıçısı 78
Bin yılda on dokuz saat 79
Top-yüzler 80
Kemer yeteneği 81
Bir beden eziliyor 81
Partner terapisi 82
Bir yılana hayran kalmak 83
Vampirlik 84
Anne baba pazarı 85
Aslanların kolektif ruhunu yaralamak 87
Gemiler 89

Dallarını çırpan ağaç 90
Yelken açan tabanca 90
Sıvı yağ felci 91
Felsefi kavramlar 93
Canavar kenti ayağa kaldırıyor 94
Yazarın kovulması 95

SİHİR DİYARINDA

İğne balığı tutmak için oltanın çok ince, ince ince olması gerekir. Misina mutlak surette görünmez olmalıdır ve yavaşça, görünmeden inmelidir suya. Ne yazık ki iğne balığının kendisi de neredeyse tamamen görünmezdir.

*

Kafesi görürüz, uçuşmaları duyarız. Parmaklıklarda kendini bileyen gaganın kuşkuya hiç yer vermeyen gürültüsünü hissederiz. Ama kuşlar, onlardan eser yoktur. Yaşamımda işittiğim en yoğun kuş çığlığını bu boş kafeslerden birinde duymuşumdur. Tabii hiçbir kuş görülmüyordu.

Engin Soysal'ın Ön Sözüyle

